

Rēzeknes novada
publisko bibliotēku
2021.gada darba
pārskats

Rēzekne

2022

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums.....	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	6
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	6
4. Personāls.....	8
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	12
6. Krājums.....	19
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	23
8. Novadpētniecība.....	29
9. Projekti	33
10. Publicitāte.....	34
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	36
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	37
Pielikumi	43

Pārskata perioda kopsavilkums

Bibliotēku darba prioritātes:

- Darba organizācija Covid-19 apstākļos, ievērojot valstī pieņemtos lēmumus un epidemioloģisko ierobežojumu noteikumus;
- Gatavošanās novada bibliotēku atkārtotai akreditācijai;
- Darbinieku profesionālā pilnveide tiešsaistē;
- Uzziņu un konsultatīvā darba nodrošināšana klātienē un attālināti;
- Attālināto pakalpojumu attīstība;
- Resursu pieejamības bezkontakta nodrošināšana;
- Novadpētniecības darba aktivitātes, jauninājumi;
- Bibliotēku vizuālā tēla uzlabošana.

Jauni pakalpojumi:

Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāta Strūžāni Pilcenes filiāles klientu apkalpošana. (14. lpp.)

Jauns projekts netika atbalstīts. (32.-33. lpp.)

Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) ietekme uz bibliotēkas darbu pārskata periodā

ATR rezultātā notika Rēzeknes un Viļānu novada apvienošana Rēzeknes novadā. Bibliotēku tīkla darbu tas būtība neietekmēja, jo līdz reformai Viļānu novada bibliotēkas atradās Rēzeknes reģiona t.sk. Rēzeknes novada metodiskā darba un saziņas aptvērumā un pārraudzībā.

Problēmas, to risinājumi

Samazinās bibliotēku darbinieku skaits ar profesionālo izglītību bibliotēku nozarē. Motivācijas trūkums kvalifikācijas celšanai. / Viens no risinājumiem varētu būt amata atalgojuma palielināšana.

Nepietiekama bibliotēku tehnikas un aprīkojuma modernizācija. / Projektu piesaiste.

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

- Īss situācijas apraksts:

- ✓ bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Rēzeknes novadā 2021. gada beigās darbojās 35 publiskās bibliotēkas. Bibliotēku skaits novadā atbilst LR Ministru kabineta “Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumiem”, bet vienā bibliotēkā nav bibliotekāra slodzes.

Publiskās bibliotēkas ir Rēzeknes novada pašvaldības (RNP) zemākā līmeņa struktūrvienības, to metodisko pārraudzību un darbības koordinēšanu veic RNP kultūras nodaļa. Reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas uz līguma pamata pilda Rēzeknes valstspilsētas Centrālā bibliotēka.

- ✓ informācija par padotībā esošajām iestādēm (bibliotēku filiālēm, ja tādas ir), reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem

Novada bibliotēku tīkls darbojas decentralizētā sistēmā, kur katra bibliotēka ir patstāvīga vienība. Ārējās apkalpošanas punkti ir divām bibliotēkām: Sakstagala pagasta bibliotēkai un Viļānu pagasta Radopoles bibliotēkai. (15.-16. lpp.)

Rēzeknes novadā ir 17 izglītības iestāžu (skolu bibliotēkas). Pārskata periodā novadā notika divu pamatskolu reorganizācija, Rēzeknes novada pašvaldības Audriņu pamatskolas likvidācija un Jaunstrūžānu pamatskolas reorganizācija par Dricānu vidusskolas struktūrvienību Jāunstrūžānu sākumskolu.

- Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)

Reorganizācija un izmaiņas publisko bibliotēku juridiskajā statusā nav notikušas, bibliotēku skaits nav mainījies.

- Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

1. Bibliotēkas kļuvušas par mūsdienīgu un pievilcīgu vietējās nozīmes informācijas, kultūras un mūziklizglītības centru:

- krājumu kvalitātes uzlabošana - papildināšana ar saturiski augstvērtīgu uzzīņu un nozaru literatūru, daiļliteratūru un citiem izdevumiem, audiovizuālajiem izdevumiem, spēlēm. Krājuma attīrīšana no nolietotiem, novecojušiem, mazizmantotiem iespieddarbiem. Lasīšanas nozīmes cilvēka attīstībā popularizēšana sabiedrībā.
- lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, saglabāšana un popularizēšana;
- iesaistīšanās lasīšanas veicināšanas un kultūrvides aktivitātēs;
- esošā tehniskā aprīkojuma un informācijas tehnoloģiju pakāpeniska atjaunināšana;
- tiek turpināta automatizētās lasītāju apkalpošanas jaunu iespēju apgūšana;

- tiek apgūti un popularizēti digitālie resursi, risinājumi un e-pakalpojumi.
- 2. Pilnveidots klientu apkalpošanas serviss, ieviesti un attīsti jauni pakalpojumi:
 - bibliotēku informācijas sistēmas (BIS) ALISE uzturēšana, darbs ar moduļiem;
 - lietotāju konsultēšana informācijas meklēšanā, digitālo rīku izmantošanā;
 - attālinātas piekļuves bibliotēkas resursiem nodrošināšana;
 - uzziņu un konsultāciju sniegšana klātienē, attālināti un tiešsaistē;
 - bezkontakta pakalpojuma nodrošināšana – izdevumu un citu dokumentu izsniegšana/saņemšana, pārsūtīšana;
 - bibliotēkas lietotāju un iedzīvotāju aptaujas.
- 3. Veikti uzlabojumi bibliotēku pakalpojumu pieejamībai cilvēkiem ar īpašam vajadzībām:
 - Noslēgti līgumi ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku par specializēto izdevumu saņemšanu;
 - Tiek turpināti labiekārtošanas darbi bibliotēku pieejamībai cilvēkiem ar kustību traucējumiem.
- 4. Pilnveidota bibliotēku publicitāte Sociālajos tīklos.
- 5. Bibliotēku darbinieku profesionālā pilnveide, tiešsaistes rīku apgūšana.

Bibliotēku pakalpojumus izmanto 1/5 Rēzeknes novada iedzīvotāju vai 21% no kopējā iedzīvotāju skaita.

- Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā
- IAM 4. Bibliotēkas - vieta mūžizglītībai un pašmācībai, atbalstot un nodrošinot iespēju pārveidot un uzlabot dzīves kvalitāti ar informāciju, jaunām zināšanām un prasmēm.
- IAM 1. Bibliotēku darbs ir vērsts uz to, lai nodrošinātu visiem, neatkarīgi no materiālā stāvokļa (īpaši nabadzīgajiem un neaizsargātajiem iedzīvotājiem) vienaldzīgas tiesības uz bibliotēkas resursiem, kā arī piekļuvi pakalpojumiem (bezmaksas internets mācībām, finansiālajiem darījumiem, pasūtījumiem u.c.). Bibliotēkas informē maznodrošinātos iedzīvotājus arī par pakalpojumiem ārpus bibliotēkas. Piemēram, pār pārtikas paku saņemšanas iespējām, ka arī sniedz palīdzību anketas aizpildīšanā un datu ievadīšanā (projekts “Paēdušai Latvijai”).

Pēdējos gados tiek novērots, ka tieši maznodrošinātie un mazaizsargātie iedzīvotāji biežāk griežas pēc palīdzības un aktīvāk izmanto bibliotēku pakalpojumus.

- Bibliotēku akreditācija
22. un 23. septembrī notikusi akreditācija 35 publiskajām bibliotēkām. 34 bibliotēkas tika akreditētas vietējas nozīmes bibliotēkas statusā. Viena (Pušas

pagasta bibliotēka) netika akreditēta, jo neatbilst akreditācijas nosacījumiem, bibliotēkas akreditācija tika atlikta uz gadu.

2. Finansiālais nodrošinājums

- Tabula “Bibliotēkas izdevumi”, vērtējums par finansējuma atbilstību bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2019	2020	2021
Izdevumi kopā (EUR)	543795	559008	558182
Darbinieku atalgojums (bruto)	296674	292608	296270
Krājuma komplektēšana	67357	68681	68180

Atalgojuma dinamika ir mainīga. Darbinieku atalgojums nedaudz palielinājās, toties tika samazinātas 3 slodzes no pilnas uz 0,75. Pušas pagasta bibliotēkā pārskata perioda laikā tā arī netika panākta darbinieka slodzes atgūšana.

Krājuma komplektēšanas izdevumi mazliet samazinājās (- EUR 501), tas ir kopskaitā, bet ņemot katru bibliotēku atsevišķi, krājuma finansējums ir gan pieaudzis, gan samazinājies. Pēdējo trīs gadu laikā bibliotēku finansiālā nodrošinājuma dinamika arī ir mainīga. Finansējums uz vienu iedzīvotāju EUR 18, nemainīgs ar iepriekšējo gadu, krājuma komplektēšanai EUR 2,20, atbilst LR Ministru kabineta noteikumiem ” Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”, nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu un pakāpenisku attīstību. Bet rēķinot krājuma komplektēšanas summu uz vienu lasītāju sanāk apmēram EUR 11, kas tomēr ir par maz.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Kopā dažādi uzlabošanas darbi veikti 14 bibliotēkās.

- Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi
 - Dekšāres pagasta bibliotēkā veikts kosmētiskais remonts visās telpās.
 - Dricānu pagasta bibliotēkā veikta sanitārās telpas izbūve, atdalot to no palīgtelpas, kura pielāgota norakstīto krājumu u.c. materiālu uzglabāšanai. Abonementa telpas daļas kosmētiskais remonts.
 - Ozolmuižas pagasta bibliotēkā vasarā tika veikts telpu kosmētiskais remonts. Tika nomainīts grīdas segums visās koplietošanas telpās, kā arī pārļīmētas un pārkrāsotas tapetes.

- Veikts Sakstagala pagasta bibliotēkas un datortelpas kosmētiskais remonts, nomainīts grīdas segums.
- Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām
Telpu paplašināšana veikta Mākoņkalna pagasta bibliotēkā. Ir pievienota viena telpa 48 m² platībā, kurā tika ievietots krājums pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, bērnu stūrītis, aprīkota siena izstāžu uzkāšanai, ir vieta pasākumu rīkošanai;
 - Jaunu ēku būvniecība nav notikusi.
 - Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)
Datortehnika:

Piecās pagastu bibliotēkās iegādāts pa vienam jaunam datorkomplektam lietotājiem. Katrā bibliotēkā ir reproducēšanas iekārtas labā tehniskā stāvoklī. Datortehnika tiek nomainīta pakāpeniski.

- Citi uzlabošanas darbi
Audriņu pagasta bibliotēkā nomainīta apkures sistēma, tika veikts notekreņu remonts, nomainītas izejas (evakuācijas izejas) durvis.

Veikta ieejas celiņa un laukuma pie kāpnēm rekonstrukcija pie Dricānu pagasta bibliotēkas.

Griškānu pagasta bibliotēkā nomainīti divi gaismas ķermeņu bloki.

Maltas pagasta bibliotēkā uzstādīts jauns granulu katls, kas nodrošinās bibliotēkā pastāvīgu siltumu un ļaus samazināt izdevumus, jo apkures sezonas laikā turpmāk darbā vairs nebūs jāpieņem 2 papildu kurinātāji.

Veikti ārsienas energoefektivitātes darbi ēkai, kur atrodas Čornajas pagasta Ratnieku bibliotēka un ēkai, kur atrodas Vērēmu pagasta bibliotēka.

Uzstādīti divi jaunie soliņi pie ieejas Sokolku pagasta bibliotēkā.

Pie Strūžānu pagasta bibliotēkas ārdurvīm veikts ratiņkrēslu uzbrauktuves un kāpņu, ārējā sliekšņa remonts (flīzēšanas darbi). Velo novietnes izveidošana bibliotēkas lietotājiem. Strūžānu ciemā uzstādīta norāde uz bibliotēku.

Viļānu pagasta Radopoles bibliotēkā tika remontētas āra kāpnis-lievenis, uzlikta jauna nojume ieejas durvīm.

Iegādātas jaunas mēbeles:

- Feimaņu pagasta bibliotēkā 5 jauni datorkrēsli un 3 jauni apmeklētāju eko ādas krēsli, kurus labi dezinficēt, ievērojot epidemioloģiskos noteikumus.

- Jauni pārvietojamie plaukti periodikas izvietošanai Sakstagala pagasta bibliotēkā.
 - Simalas pagasta Kruķu bibliotēkā grāmatu plaukts pieaugušo grāmatu krājumam un plaukts žurnāliem.
 - Strūžānu pagasta bibliotēkas bērnu krājuma telpā nopirktas jaunas bērnu vajadzībām atbilstošas mēbeles: reklāmas plaukti, jauni plaukti bērnu grāmatu novietošanai.
 - Periodikas plaukts un bērnu grāmatu plaukts Vērēmu pagasta bibliotēkā.
- Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā
 - Novecojusī datortehnika, kura pakāpeniski tiek atjaunota, bet ne tik ātri, kā būtu vēlams;
 - Mūsdienīgu ierīču un rīku, kas piesaistītu jauniešu uzmanību, iegāde bibliotēkās.

4. Personāls

- Personāla raksturojums

Rēzeknes novada bibliotēkās pārskata periodā strādāja 42(-1) bibliotekārie darbinieki, bet kopā ar pārējiem darbiniekiem 49 (-2) štatu vienības. Pušas pagasta bibliotēkā strādā darbiniece, kura bibliotekāra darbu veic amatu savienošanas kārtībā.

Trim darbiniekiem samazinātas slodzes. Uz pilnu slodzi strādā 33(-3) jeb 79% (-5%) bibliotekāro darbinieku, citās slodzēs strādā 9 (+3) bibliotekārie darbinieki. Bibliotekāro darbinieku izglītība:

profesionālā bibliotekārā izglītība ir 14 (-3 salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) darbiniekiem: (t.sk.)

- augstākā izglītība (līdz 1993.g.) – 1
- 1.līmeņa profesionāla augstākā jeb koledžas izglītība – 4
- 3. profesionālā kvalifikācijā – 9

profesionālā un augstākā izglītība citās jomās ir 28 (+7 salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) darbiniekiem: (t.sk.)

- maģistra grāds - 3
- bakalaura grāds - 5
- augstākā izglītība (līdz 1993.g.) – 5
- 1.līmeņa profesionālā izglītība – 4
- profesionālā vidējā izglītība - 6

vispārējā vidējā izglītība ir pieciem (5) bibliotekārajiem darbiniekiem.

Sešās pagastu bibliotēkās ir mainījušies kopā deviņi darbinieki, trīs darbinieki (puse) Viļānu pilsētas bibliotēkā.

- Apbalvojumi un pateicības

Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienā Rēzeknes novada pašvaldības Atzinības rakstu par aktīvu, profesionālu, radošu un godprātīgu darbu saņēma Sokolku pagasta bibliotēkas vadītāja.

Feimaņu pagasta bibliotēkas vadītājai - Rēzeknes novada pašvaldības iestādes Malta apvienības pārvaldes struktūrvienības Feimaņu pagasta pārvaldes Pateicības Raksts - Latvijas Republikas proklamēšanas 103. gadskārtā par profesionāla, godprātīga un radoša darba devumu Feimaņu pagasta un Rēzeknes novada labā.

- Finansējums personāla attīstībai

Finansējumu profesionālai attīstībai bibliotēku darbinieki saņem no pašvaldības budžeta līdzekļiem. Finansiālais atbalsts profesionālajai pilnveidei ir arī realizētie projekti sadarbībā ar Europe Direct informācijas centru Austrumlatgalē.

Darbinieki aktīvi piedalās Reģiona Galvenās bibliotēkas rīkotajos bezmaksas semināros un praktiskumos.

Tiešsaistē bija plašs un daudzveidīgs profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājums, bibliotēku darbinieki šo piedāvājumu arī aktīvi izmantoja, jo attālināti piedalīties un apgūt varēja daudz vairāk, nekā tas būtu iespējams klātienē.

Diemžēl pieredzes apmaiņas braucieni, sakarā ar Covid 19 ierobežojumiem, izpalika, kaut gan tie ir ļoti vērtīgi.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Dalībnieku skaits
1.	21.01.	ZOOM	LNB	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram"	5	2
2.	20.01.-16.02.			Biedrības "Viedokļu līderu skola" projekta "Mediju klubs" tiešsaistes nodarbības	10	2
3.	16.02.	Tiešsaiste	LBN	"Latvijas bibliotēku sistēma un bibliotēku darbību reglamentējošie dokumenti"	6	1
4.	17.02.	ZOOM	Cert.lv	IT drošība darba vietā	4	1
5.	23.02.	ZOOM	LNB	Lietotāju apkalpošana bibliotēkā	5	3

6.	02.03.	ZOOM	LNB KAC	Informācijas meklēšana digitālajā kolekcijā periodika.lv	4	1
7.	10.03.			Projekta “Zenit stāsti” seminārs	3	6
8.	18.03.		Latvijas Kultūras koledža	Tiešsaistes atvērtās lekcijas publisko bibliotēku darbiniekiem	4	7
9.	31.03.	MS Teams	Rēzeknes Centrālā bibliotēka (RCB)	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	5	31
10.	14.04.	ZOOM	Ludzas rajona partnerība	4 soļu stratēģija Facebook jēgpilnai izmantošanai klientu piesaistei	5,5	1
11.	14.04.	ZOOM	LBB	Latvijas bibliotekāru 21. konference “Darīt neticamo!”	5	9
12.	15.04.	ZOOM	LBB	Bibliotēku ideju tirgus “Darīt neticamo!”	4	9
13.	16.04.	ZOOM	Izglītības un attīstības centrs EGO	Emocionālā higiēna darbā un ikdienā	8	29
14.	13.05.	ZOOM	LNB	Konference „Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram”	5	9
15.	14.05.	ZOOM	LBB Latgales nodaļa	Konference “Pašizglītība personības attīstībai”	6	13
16.	27.05.	ZOOM	LNB, LBB	Latvijas pagastu bibliotekāru 6. kongress “Pagasta bibliotēka – vieta kopienas attīstībai	6,5	4
17.	28.05.	Tiešsaiste	LNB	Ievads medijpratībā	3	4
18.	8.06.	ZOOM	Pedagoģiskās meistarības skola	Bibliotēkas speciālista kompetences programma „Labvēlīgas psiholoģiskās vides veidošana bibliotēkas darbā”	6	1

19.	28.07.	Rēzeknes CB / klātienē	RCB	Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE	3,5	3
20.	24.08.	RCB / klātienē	RCB	Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE	3.5	4
21.	02.09. – 09.11.		LNB KAC, LBB	Nenoteiktības un pārmaiņu apstākļos nepieciešamo kompetenču attīstīšana Latvijas bibliotēku vadītājiem	24	1
22.	09.09.		LNB	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana	6	1
23.	22.09.	Tiešsaiste	Latvijas Bibliotekāru izglītības apvienība	Nesaprotamais jauniešiem bibliotēkā	2	3
24.	24.09.	MS Teams	Europe Direct Austrumlatgale un Krāslavas novada CB	Seminārs “Digitālās komunikācijas pamati un komplimentu kultūra Eiropā”	4	8
25.	30.09.	Tiešsaiste	Izglītības un attīstības centrs “EGO	Pasākuma vizuālā tēla un noformējuma veidošana	8	1
26.	15.10.	Tiešsaiste	Pedagoģiskās meistarības skola	Digitālā vide kā instruments interešu īstenošanai	6	2
27.	29.10.	MS Teams	RCB	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	5	28
28.	01.11.- 20.11.	ZOOM	British Council Latvia	Interaktīvā medijpratība	12	3
29.	04.11.	Tiešsaiste	RCB	Mēdijpratība – ne tikai izglītības, bet arī veselības un drošības jautājums	5	3
30.	05.11.- 09.12.	ZOOM	Patvērums “Droša māja”	“Atvērti pasaulei”	30	1
31.	24.11.	MS	RCB	Darbs ar bibliotēku	1,5	11

		Team		informācijas sistēmu ALISE		
32.	15.12.	MS Teams	RCB	"Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA par Latviju un Eiropu"	4	21
33.	21.12.	Tiešsaiste	Pedagoģiskās meistarības skola	Kompetences programma Kultūras darba psihohigiēna	6	2

- Problēmas un to risinājumi personāla jomā
 - Joprojām zems bibliotekārā darba atalgojums. / 2022. gada plānots atalgojumu paaugstināt;
 - Tiek samazinātas slodzes, tāpēc ka samazinās darba rādītāji un iedzīvotāju skaits. / Turpināsies amatu savienošana;
 - Pušas bibliotēkā jau otru gadu nav atrisināts jautājums par bibliotēkas darbinieka amatu un slodzi. Sakarā ar šo situāciju uz gadu tika atcelta bibliotēkas akreditācija. / Tiks turpinātas sarunas ar bibliotēkas dibinātāju.
 - Problēmas ar biežu kadru mainību dažās bibliotēkās: Bērzgales pagasta bibliotēkā, Gaigalavas pagasta bibliotēkā, Lūznavas pagasta bibliotēkā, Mākoņkalna pagasta bibliotēkā, Nagļu pagasta bibliotēkā, Viļānu pilsētas bibliotēkā. / Nepieciešams laiks kamēr jaunais darbinieks bez profesionālās izglītības apgūst darba prasmes.
 - Pieaug darbinieku skaits ar izglītību citās nozarēs. / Jāuzsāk mācības profesionālo programmu apgūšanā, bet vērojams motivācijas trūkums.
 - Lielākas problēmas radās tad, kad sākot ar 16. novembri tika pieņemts lēmums uz trim mēnešiem atstādināt no darba nevakcinētus darbiniekus. Atstādināti tika četri darbinieki, trim tika nozīmēti aizvietotāji ar vēl mazākām darba slodzēm, viena bibliotēka nestrādāja. Aizvietotājiem nebija viegli iekļauties bibliotekārā darba procesā, tas negatīvi ietekmēja bibliotēku darbību. / Situācijas risinājums būs atkarīgs no valsts mēroga lēmumiem.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

- Galvenie rādītāji

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	7941	7114	6441	-10; -9
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2780	2513	2039	-10; -19

Bibliotēkas apmeklējums	121336	88830	77282	-27; -13
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	39979	23929	17354	-40; -27
Virtuālais apmeklējums	26873	23548	19786	-12; -16
Izniegums kopā	235818	200370	192617	-15; -4
<i>t. sk. grāmatas</i>	109868	93761	100023	-15; +7
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	116542	99975	90588	-14; -9
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	39240	29395	27673	-25; -6
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	24%	22.5%	21%	-1.5; -1,5
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.%</i>	9%	8% no kop. /51%	7% no kop. /43%	; -8
Iedzīvotāju skaits	32306	31609/ 4881	30963/ 4772	-2; -2/ -2

Bibliotēku pamatrādītāju dinamika ir mainīga. To turpināja ietekmēt Covid-19 situācija un noteiktie ierobežojumi, kā arī cilvēku piesardzība un apātija.

Iedzīvotāju bibliotekārais aptvērums ir nedaudz samazinājies, bibliotēku pakalpojumus izmanto 21% reģiona iedzīvotāju. No kopējā 6441 bibliotēku lietotāju skaita 68% (+3) ir pieaugušie un 32% (-3) ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Pieaugušo lietotāju īpatsvars pieaug. Ir palielinājies grāmatu izniegumu skaits, tas izskaidrojams ar to, ka lasītāji izņēma lielāku skaitu grāmatu, lai nodrošinātos ar lasāmvielu neparedzētiem gadījumiem, kā arī regulāri tika pagarināts lietošanas termiņš.

- Pakalpojumu attīstība, jauninājumi
- Bibliotēku pakalpojumi pieejami lietotājiem darba dienās. Čornajas pagasta Rāznas bibliotēka strādā arī sestdienās, brīvdienas – svētdiena, pirmdiena. Arvien vairāk bibliotēkas pielāgo darba laiku tā, lai būtu pieejamas lietotājiem gan rīta, gan vēlākās vakara stundās.

Visās bibliotēkās tika ieviesta un pēc nepieciešamības arī pilnveidota bezkontakta grāmatu un citu dokumentu izniegšana/saņemšana.

Ārkārtas situācijā cilvēki tika spiesti apgūt un lietot attālinātos pakalpojumus, būtībā tika arī veikts neliels solis uz priekšu gan bibliotēku darbā, gan iedzīvotāju prasmju uzlabošanā.

Attālinātie pakalpojumi:

- ✓ Lietotāju attālinātas autorizācijas datu izsniegšana, darbam ar reģiona e-katalogu, reģistrēties 3td e-grāmatu bibliotēkā;
- ✓ Dokumentu elektroniskā piegāde, interesējošo rakstu no bibliotēkas krājuma skenēšana un nosūtīšana;
- ✓ telefonkonsultācijas;
- ✓ Uzziņu pieprasījumu sagatavošana un e – piegāde.

Praktiskas konsultācijas:

- kā rīkoties ar mobilajām ierīcēm:

Līdz ar Smart ID, kodu kalkulatoru ieviešanu, bibliotēka ir kļuvusi par uzticamu vietu, kur var saņemt palīdzību, informāciju, gūt atbalstu, veicot ikmēneša rēķinu apmaksu, izdrukājot konta pārskatus iesniegšanai sociālajā dienestā.

Sniegtas konsultācijas un praktiska palīdzība:

- www.vdeavk.lv (iesniegumi invaliditātes ekspertīzes lēmuma apstrīdēšanai, invaliditātes apliecības izsniegšanai u.c.);
- www.wsaa (bērna piedzimšanas pabalsta piešķiršana, slimības pabalsta piešķiršana, bezdarbnieka pabalsta piešķiršana u.c.);
- www.e-veseliba.lv (darbnespējas lapa, receptes u.c.);
- www.datamed.lv (analīzes, veselības pārbaužu rezultāti u.c.);
- ļoti pieprasīts pakalpojums bija portāla www.covid19sertifikats.lv lietošana (mobilās aplikācijas lejupielādēšana, sertifikāta izdruka).
- www.latvija.lv lietošanas paskaidrojumi (dzīvesvietas deklarēšana, informācija par prognozējamo vecuma pensijas apmēru, pensiju 2. līmeņa dalībnieka konta izraksts u.c.);
- www.vid.gov.lv lietošana (iedzīvotāju deklarācijas iesniegšana, algas nodokļa grāmatas noformēšana).

Šeit jāpiebilst ka, pārskata periodā epidemioloģisko ierobežojumu dēļ dominējošie bibliotekārie pakalpojumi bija uzziņu un konsultāciju sniegšana attālināti un klātienē, dokumentu pavairošanas darbi (izdruka, kopēšana, skenēšana), dokumentu elektroniskā pārsūtīšana, kā arī grāmatu un citu izdevumu izsniegšana.

Jauns pakalpojums Dricānu pagasta bibliotēkā - uzsākta Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāta Pilcenes filiāles klientu apkalpošana. Pansionāta sociālajam darbiniekam, kā bibliotēkas lasītājam, tiek izsniegtas grāmatas un periodika, kurš tos nogādā pansionāta klientiem.

- Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste
- Rēzeknes novada un Rēzeknes valstspilsētas ilgtspējīgas stratēģijas 2022.-2038. gadam un attīstības programmas 2022.-2028. gadam izstrādes ietvaros laika posmā no 2021. gada 24. novembra līdz 23. decembrim norisinājās aptauja, kurā iedzīvotāji tika aicināti paust savu viedokli un ierosinājumus abu pašvaldību attīstībai un izaugsmei. Aptauja veikta, lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību

attīstības plānošanas procesos. (Diemžēl iedzīvotāju atsaucība bija maza.) Aizpildot anketu, tie kas piedalījās sniedza savu vērtējumu par dzīvi Rēzeknē un Rēzeknes novadā, pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, pašvaldību darbu un pašvaldību iespējām. Aptaujas rezultātā jomu sakārtotības vērtējumā Rēzeknes novadā iedzīvotāji visvairāk apmierināti ar **bibliotēku** un pirmsskolas izglītības pakalpojumiem un to sakārtotību. Šo jomu pozitīvā vērtējuma rādītājs ir 92% un ir visaugstākais. (Pielikums Nr.1, 2.att.)

Daži piemēri kā notiek lietotāju un iedzīvotāju viedokļa izziņošana bibliotēkās:

Reizi gadā Audriņu pagasta bibliotēkā tiek veikta aptauja ar mērķi uzzināt iedzīvotāju viedokli par bibliotēkas pakalpojumiem. Anketa ir anonīma, tajā iegūtā informācija tiek izmantota bibliotēkas pakalpojumu pilnveidošanai un uzlabošanai.

Akcijas „Labo vārdu pasts 2021” laikā Dricānu pagasta bibliotēkā tika saņemti 37 pozitīvi bibliotēkas darba vērtējumi. Piemēram, vienas bibliotēkas apmeklētājas citāts: „*Ir divas iestādes pagastā, kuras ir draudzīgas pagasta iedzīvotājiem Covid laikā – bibliotēka un feldšeru punkts*”.

Informatīva kampaņa Sakstagala pagasta bibliotēkā ”Vai Jūs esat informēts par bibliotēkas bezmaksas pakalpojumu, lasītāju ar kustību traucējumiem apkalpošanu mājās.”

Digitālās nedēļas laikā Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas Facebook lapā notika anketēšana ar docs.google aptaujas formu palīdzību, par tēmu bibliotēkas pakalpojumu izmantošana, sociālie tīkli, e-pakalpojumi un bibliotēkas loma to izmantošanā. Aptaujas rezultāti parādīja, ka no 36 aptaujātajiem 58% bibliotēku apmeklē ar mērķi lasīt grāmatas, gandrīz 78% seko bibliotēkas aktivitātēm sociālajos tīklos, 70% ir nepieciešama palīdzība elektroniskajos pakalpojumos. 56% aptaujāto bija vecāki par 45 gadiem. No jauniem pakalpojumiem bibliotēkā apmeklētājus interesētu poligrāfija, kafijas automāts, rēķinu apmaksa. (Aptaujas rezultātu apkopojums pielikumā Nr. 1, 1.att.)

Aprīlī Vērēmu pagasta bibliotēkas <https://www.facebook.com/veremibiblioteka> bija ievietota aptaujas anketa ar mērķi noskaidrot lietotāju vēlmes un vajadzības.

Silmalas pagasta pārvaldes informatīvajā izdevumā “Silmalas Dzīve” reizi gadā tiek veikta bibliotēkas lietotāju aptauja par bibliotēkas krājuma satura veidošanu un papildināšanu Silmalas pagasta bibliotēkā.

Apmeklētāju vēlmes un ierosinājumus bibliotēkas darbinieki uzklausa mutiski un cenšas rast piemērotus risinājumus.

Jauni lasītāji tiek piesaistīti, tos uzrunājot personīgi, daudzi atnāk uz bibliotēku ģimenes locekļu, draugu vai kolēģu pozitīvo atsauksmju iespaidā.

- Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums
 - Sakstagala pagasta bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts darbojas no 2015.g.1.decembra katru piektdienu no 9.00 līdz 16.00. Apkalpošanu veic Sakstagala pagasta bibliotēkas vadītāja.

Apmeklētāji var saņemt tādus pašus pakalpojumus kā bibliotēkā. Lasītāju apkalpošana notiek automatizēti BIS Alise. No apmeklētāju puses, ārējā apkalpošanas punkta darbība, tiek vērtēta pozitīvi, pietiek ar pakalpojuma piedāvājumu reizi nedēļā.

- Viļānu pagasta Radopoles bibliotēkas ārējais apkalpošanas punkts atrodas Jaunviļānu atpūtas un informācijas centrā “Kamenīte”, pieejams apmeklētājiem darbdienās no 8.00 līdz 17.00, piedāvājumā no bibliotēkas atvestās grāmatas un preses izdevumi.
- Pakalpojumu sniegšanas vieta kā pakalpojums, pārskata periodā netika izveidota.

- Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām
Personām ar kustību traucējumiem pieejamas 15 bibliotēkas, pārējās, pēc vajadzības nodrošina pakalpojumus citās blakus (1.stāva) telpās vai veic pasūtīto izdevumu piegādi mājās.
Bibliotēku pakalpojumus izmanto personas ar īpašām vajadzībām. Apmeklē kopā ar asistentiem vai saņem bibliotēkas pakalpojumus ar asistentu starpniecību.

Vairākas bibliotēkas ir noslēgušas sadarbības līgumus ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku - Rēzeknes filiālbibliotēku, lai saņemtu lasāmvielu pielāgotā formātā.

- Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām
Bibliotēku lietotāju sastāva analīze parāda to, ka bibliotēku pakalpojumus izmanto dažādu vecumgrupu un interešu lietotāji, darbs ar mērķgrupām nav tik izteikts, ka individuālais.

Pakalpojumi:

- Lauksaimniekiem : Palīdzība LAD EPS (Lauku atbalsta dienests) sistēmā, uzziņu sniegšana, dokumentu pavairošana, e-dokumentu nosūtīšana.
- Vecākiem: Sakarā ar izglītojamo attālināto apmācību COVID-19 apstākļos liels gan praktisks, gan psiholoģisks atbalsts tika sniegts bērnu vecākiem mācību vielas apgūvē, internetresursu atlasē un izmantošanā darbam ar savu bērnu. Vecāki tika konsultēti par pašizglītības iespējām e-vidē, sniegta informācija par portāla www.visc.gov.lv lietošanas

iespējām, gatavojoties valsts pārbaudes darbiem, portāla www.uzdevumi.lv lietošana, pildot pārbaudes darbus un pildot mājas darbus.

- Ģimenēm ar bērniem: diferencēts pakalpojums – pieaugušie strādā pie datora, izvēlas literatūru, bērni tajā laika nodarbināti bērnu stūrītī, tad kopā izvēlas lasāmvielu vai spēles bērniem uz mājām.

Pakalpojumi senioriem:

- datorprasmju apguve vecākā gadagājuma cilvēkiem (pārsvara individuālās nodarbības un konsultācijas - rēķinu apmaksa, elektrības rādītāju nodošana, periodisko izdevumu elektroniskā pasūtīšana),
- bieži izmantots pakalpojums - grāmatu piegāde mājās personīgi vai ar uzticības personas starpniecību. (*“Biežāka apkalpošana pastnieka lomā ietekmēja arī rādītājus – izsniegums ir palielinājies par 16 %”, no Vērēmu pagasta bibliotēkas pārskata.*)

Jauniešiem:

- darbs ar abonētajām datu bāzēm un izglītības portāliem, palīdzība skolēniem un studentiem prezentāciju noformēšanā.

Konsultācijas maznodrošinātajiem vai nonākušiem grūtajās dzīves situācijās iedzīvotājiem pieprasījumu noformēšanā un sūtīšana dažādās iestādēs, pārtikas pakas pieteikšanai un saņemšanai, statusa saņemšanai u.c.

Pastiprinātas uzmanības pievēršana sociāli un ekonomiski mazaizsargāto iedzīvotāju bibliotekārajai apkalpošanai un viņu informācijas vajadzību nodrošināšanai ir mūsdienu bibliotekārās apkalpošanas tendence.

Bezdarbniekiem:

- konsultācijas interneta resursi palīdzībā meklējot darbu, veidojot darba meklētāja dokumentus.
- Tematiskie pasākumi un citas aktivitātes
 - Informatīvi-izglītojoša aktivitāte visiem interesentiem Bērzgales pagasta bibliotēkā tiešsaistē “E- pakalpojumi ikdienā” – par drošību interneta vidē, internetbankas izmantošanu un rēķinu apmaksu.
 - Šis bija Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas 70. jubilejas gads, sociālajos tīklos Facebook notika viktorīna 4 kārtās par bibliotēkas vēsturi, sasniegta 2840 skatītāju auditorija. Tematiskas izstādes rīkotas gan bibliotēkā, gan virtuāli – novadnieku jubilejās, ievērojamu cilvēku jubilejās, par grāmatu jaunumiem un citas. Jūlijā notika pasākums ārtelpās, grāmatas “Silmalas skolas stāsts” atvēršanas svētki, kurā atmiņās dalījās bijušie skolotāji un skolēni. Tā kā daudziem nebija iespējas piedalīties, tika ierakstītas videouzrunas, kuras tika atskaņotas pasākumā.

- Stādaudzētavas „Agerāti” tomātu izstāde Dricānos. (Organizētājs Dricānu pagasta bibliotēka). (Stādu audzētavas īpašniece Regīna Makovska tomātu izstādes atvēršanas dienā 28.augustā izstādes apmeklētājiem sniedza izglītojošu pārskatu par tomātu izcelsmi, audzēšanu, šķirņu īpatnībām.)

- Uzziņu un informācijas darbs

Bibliotēkas sniedz tematiskās un cita veida uzziņas izmantojot bibliotēkas krājumu, elektroniskos katalogus un citos informācijas resursos (datubāzes, digitālo bibliotēku, izglītības portālus, meklētāju PRIMO). Uzziņas tiek sagatavotas arī pēc pieprasījuma attālināti un sniegtas telefoniski, elektroniski.

Kopā tika sniegtas vairāk nekā trīs tūkstoši (reģistrētas 3097) uzziņas un konsultācijas, jo ne visās bibliotēkas tiek veikta uzskaite. *“Ikdienā ne katrs pieprasījums tika reģistrēts, jo sistēma ALISE neparedz uzziņu reģistrēšanas iespēju, bet rakstīšana prasa daudz laika”.*

- Bibliotēkas licencēto izglītojošo darbību neveic.

- Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkas nodrošina informācijas pieejamību par pašvaldības lēmumiem, teritorijas attīstības plānu, saistošiem noteikumiem, u.c. pašvaldības aktualitātēm. Visās Rēzeknes novada bibliotēkās nodrošināta pieeja Rēzeknes novada pašvaldības bezmaksas informatīvajam izdevumam “Rēzeknes novada ziņas”. Lietotāji tiek informēti par e-resursu saturu, kur atrodama aktuāla pašvaldības informācija, sniegtas konsultācijas to lietošanā.

Notiek konsultācijas un praktiska palīdzība e-dokumentu pieejamībai, izdrukai, pavairošanai un nosūtīšanai portāla latvija.lv un citu oficiālo iestāžu un organizāciju portālos. (14. lpp.)

Bibliotēkas ir pieejami Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē informatīvie izdevumi elektroniski un izdrukā.

Bibliotēku Facebook lapā tiek ievietota informācija par pašvaldības un citu institūciju darbu, piemēram, izbraukuma vakcinācijas grafiks, apmācību organizēšana u.c.

- Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2021)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2021)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Rēzekne	35	35	35	35	35	442	-

s novads							

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	7941	7114	6441	-10; -9
Autorizētie lietotāji kopā	42	196	638	+367; +326
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	27	154	442	+470; +187

- Digitalizācija netiek veikta.
- Iekšzemes un starptautiskais SBA:

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2019	2020	2021
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1152	1431	874
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1058	1240	629

- Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā
 - Dažreiz radās problēmas ar bibliotēkas lietotājiem, kuri nevēlas ievērot bibliotēkas darbu "zaļajā režīmā", izraisa konfliktus.
 - Bibliotēkas lietotāju skaits samazinājies pagasta iedzīvotāju samazināšanās rezultātā, gan sabiedrības novecošanas rezultātā. Turpinās samazināties interneta lietotāju skaits. / Jāaktivizē darbs ar ģimenēm un izglītības iestādēm bērnu iesaistīšanai bibliotēkā, jāuzlabo/jāmodernizē bibliotēkārāis piedāvājums jauniešiem.
 - Covid -19 pandēmijas rezultātā lietotāji retāk apmeklēja bibliotēku, toties ņēma vairāk grāmatu un periodisko izdevumu.

6. Krājums

- Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:
Krājuma attīstība balstās uz krājuma komplektēšanas un organizēšanas politikas mērķi - nodrošināt ar nepieciešamajiem iespaiddarbiem un informācijas nesējiem ikvienu interesentu.

✓ krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā
Krājumu komplektēšanas prioritātes katrā bibliotēkā ir nedaudz atšķirīgas, bet galvenokārt tiek pirkti oriģinālliteratūra, tulkotā daiļliteratūra, bērnu literatūra,

mazāk uzziņu literatūra un nozaru literatūra. Joprojām saglabājas liels periodisko izdevumu pieprasījums, kas netiek pilnībā nodrošināts. Nepietiekami tiek papildināts spēļu daudzums, jo arī spēlēm pieprasījums aug.

- ✓ informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu (sniedz saiti uz dokumentu tiešsaistē vai pievieno dokumentu pielikumā)

Katra bibliotēka izstrādā Krājuma komplektēšanas un attīstības koncepciju laika periodam 3-5 gadiem, mainot prioritātes un uzdevumus, atkarībā no tā, kā mainās vietējās sabiedrības vajadzības. Pārskata periodā savas krājuma komplektēšanas politikas dokumentu aktualizēja 20 bibliotēkas.

- Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	67357	68681	68180
<i>t. sk. grāmatām</i>	41836	43156	43029
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	-	-	-
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	25521	25509	25125
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,08	2,17	2,20
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	67357	68681	68180

Finansiālais nodrošinājums krājumu komplektēšanai ir pašvaldības budžeta piešķirums, citi finansējuma veidi netika piesaistīti. Krājuma komplektēšanas finansiālā nodrošinājuma dinamika ir mainīga (+ EUR 1324; - EUR 501), kopumā finansējums nepietiekams, jo rēķinot krājuma komplektēšanas summu uz vienu lasītāju sanāk apmēram EUR 11. Atsevišķi ņemot viena darbinieka pagastu bibliotēkās finansējums krājuma komplektēšanai ir diezgan atšķirīgs, no mazākā EUR 831 līdz EUR 3598, Maltas pagasta bibliotēkā EUR 5996, Viļānu pilsētas bibliotēkā EUR 6926. Tas ir atkarīgs no budžeta apjoma, kā arī attieksmes un bibliotēkas darba vērtējuma attiecīgā apvienības pārvaldē.

- Rekatalogizācija veikta 100%.
- Krājuma pārbaude (inventarizācija)
Veikta četrās bibliotēkās:

- Gaigalavas pagasta bibliotēkā, Lūznavas pagasta bibliotēkā, Nagļu pagasta bibliotēkā un Strūžānu pagasta bibliotēkā sakarā ar darbinieku maiņu;
 - Kaunatas pagasta 2.bibliotēkā, kārtējā inventarizācija termiņa beigās.
- Krājuma rādītāji:
 - ✓ tabula “Krājuma rādītāji”
 - ✓ situācijas raksturojums, rādītāju analīze, secinājumi (krājuma saturiskais izvērtējums: jaunieguvumi, dāvinājumi, nozaru literatūra, oriģinālliteratūra; krājuma kvalitātes izpēte u. c.)

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2019	2020	2021
Jaunieguvumi kopā	24161	22557	21972
<i>t. sk. grāmatas</i>	7226	7681	8007
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	-	-	-
<i>t. sk. bērniem</i>	1419	1667	1400
Izslēgtie dokumenti	18064	25888	19796
Krājuma kopskaits	267423	263233	265595
Grāmatu krājuma apgrozība	0.4	0.4	0.5
Periodisko izdevumu apgrozība	2.1	2.0	1.8

Jaunieguvumu kopskaits bibliotēku krājumos ir samazinājies (-585 eks.), jo samazinājies arī finansējums. Mazāk bija dāvinājumu un bez atlīdzības saņemto izdevumu. Sekojot krājuma komplektēšanas politikas prioritātēm, iespēju robežās, tiek palielināts grāmatu jaunieguvumu skaits (+ 326), samazinot periodiku. Būtisku pienesumu grāmatu krājumā deva LNB projekts **“Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”**, tika saņemti 1414 eksemplāri grāmatu EUR 13575 vērtībā. Vidēji katras bibliotēkas krājums tika papildināts ar 40 eksemplāriem jaunieguvumu 387 EUR vērtībā.

Viens no risinājumiem kā papildināt krājumu bibliotēkās ar nelielu jaunieguvumu skaitu, ir SBA grāmatu apmaiņa.

Pārskata periodā manāmi samazinājies izslēgto izdevumu skaits, attiecīgi palielinājies kopkrājums.

- Datubāzes:

- ✓ abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)

Abonētās tiešsaistes datubāzes Letonika un Lursoft “Laikrakstu bibliotēka” bez ierobežojuma ir pieejamas 33 bibliotēkas no 35, jo divās (Malta un Ozolaines pagasta) bibliotēkās tika mainīts interneta pakalpojuma sniedzējs.

- ✓ Pašu veidoto datubāzu nav.

- ✓ datubāzu izmantojuma rādītāji – tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2019	2020	2021
Letonika			
skatījumi	2618	2339	3048
piekļuves sesiju skaits			1623
lejuplāžu skaits			
News	644	1642	2223

Datubāzu izmantojums ir pieaudzis. Letonika +709 skatījumi, Lursoft “Laikrakstu bibliotēka” + 581

No sešām bibliotēkām, kuras ir reģistrējušās datubāzes Letonika attālināta klienta autorizācijai, krietni pieaudzis datubāzes lietotāju skaits Audriņu pagasta bibliotēkā (570 skatījumi, 312 sesijas).

- Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājumu popularizēšanai tiek veidotas grāmatu un citu dokumentu tematiskās izstādes, apskati, literārie pasākumi, ieteikumu stendi un tāfeles “Izlasī! Iesaki!”, “Lasītāji iesaka” un tml. Vismaz reizi ceturksnī katrā bibliotēkā tiek rīkotas Jauno grāmatu dienas. Informācija (apraksti, prezentācijas, fotokopas) par jaunieguvumiem sistemātiski tiek ievietota pagastu mājas lapās, informatīvajos izdevumos un bibliotēku lapās sociālajā tīklā Facebook.

Virtuālas izstādes krājuma popularizēšanai par dažādām tēmām:

- “Virtuālā izstāde – viktorīna “Mīlestības un draudzības diena” Vērēmu pagasta bibliotēkā, tikai izlasot visus slaidus varēja atbildēt uz viktorīnas jautājumiem.
- Kaunatas pagasta bibliotēkas *Jaunieguvumu video-apskati*.
- “Lasāmviela sniegotiem ziemas vakariem” Audriņu pagasta bibliotēkā.
- “Mana pandēmijas laika grāmata” - krājuma iepazīšanas un popularizēšanas akcija Dricānu pagasta bibliotēkā, grāmatas iesaka

lasītāji. Saņemtas atsauksmes un lasītāju popularizētas 11 grāmatas. (*Par vienu no tām pielikumā Nr.2, 1.attēls*)

Vizuāli pievilcīga un saturiski bagāta bija grāmatu izstāde “*Četras krāsainas nedēļas*” (grāmatas atlasītas pēc vāka krāsas) Nautrēnu pagasta bibliotēkas telpās.

Lasītāji seko līdz izstāžu tematikai. Tematiskās literatūras izstādes ļauj bibliotēkas apmeklētājiem pamanīt sev interesējošas, arī nepelnīti plauktos piemirstas grāmatas. Dažreiz lietotājs, apskatot izstādi, ierauga grāmatas, kuras vēlāk vēlētos izlasīt. Apskatot tematiskās izstādes, bibliotēkas lietotājs gūst daudz vērtīgu padomu.

Datubāzes tiek popularizētas pagastu informatīvajos izdevumos, bibliotēku Facebook lapās, individuālajās sarunās, sniedzot uzziņas un konsultācijas.

- Darbs ar parādniekiem – aprakstoši (pēc izvēles)

Darbs ar parādniekiem notiek regulāri. Tiek nosūtīti atgādinājumi, parādnieki tiek uzrunāti individuāli, gadās ka darbiniekiem pašiem jādodas pie parādniekiem. Covid apstākļos izsniegumu pagarināšana sistēmā tika veikta automātiski, rezultātā palielinājās faktisko kavētāju skaits. Kā arī bibliotēku lietotāji paņēma lielāku skaitu grāmatu un preses izdevumu, lai pandēmijas laikā bibliotēka nebūtu tik bieži jāapmeklē.

- Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā

Jaunuieguvumi bibliotēkās vienmēr ir gaidīti. Pastāvīgiem, aktīviem lasītājiem lasāmvielas trūkst. / Bibliotēku darbinieki pieprasa grāmatas SBA, veido apmaiņas tematiskās grāmatu kopas, izsludina dāvinājumu pieņemšanas akcijas.

Lauku iedzīvotāji – lasītāji joprojām primāri lasīšanai izvēlas drukātos izdevumus (arī periodiku), nevis elektroniskos.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bibliotēkas nodrošina informācijas resursu pieejamību, veicina mācīšanās, lasīšanas un rakstīšanas iemaņu apguvi, sekmē bērnu un jauniešu lasītprasmi, popularizē literatūru lasīšanas veicināšanas pasākumos, piesaista jaunus lasītājus un paplašina esošās lietotāju grupas.

Bērnu un jauniešu bibliotekāro apkalpošanu veic 33 pagastu bibliotēkas, Malta pagasta bibliotēkas un Viļānu pilsētas bibliotēkas bērnu un jauniešu literatūras nodaļas.

Pārskata periodā slēgta Audriņu pamatskola, Jaunstrūžānu pamatskola reorganizēta par Dricānu vidusskolas struktūrvienību Jaunstrūžānu sākumskolu.

Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem ir 32 % (-3% salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu) no kopējā bibliotēku lietotāju skaita. Šīs lietotāju grupas bibliotekārais aptvērums ir 43% (-8%) no kopējā bērnu un jauniešu skaita novadā.

Bērnu un jauniešu lietotāju skaits bibliotēkās salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu samazinājās par 474 lietotājiem vai par 19%.

Kā iemeslu tam varētu minēt epidemioloģiskos ierobežojumus, kad bērni nevarēja vispār apmeklēt bibliotēku, kad bija liegta pulcēšanās un brīvā laika pavadīšana bibliotēkā, kad tika noteiktas attālinātas mācības skolās un skolnieki palika mājās, publisko aktivitāšu un pasākumu skaita samazināšanās bibliotēkās. Jāatzīmē arī tāds novērojums, ka lasīšana kā atpūtas un brīvā laika pavadīšanas veids, kļūst aizvien nepopulārāks jauniešu vidū. Un arī lasīšanas, kā zināšanu ieguves procesa sastāvdaļas loma, ir mazinājusies, aizstājot lasīšanu ar citām aktivitātēm, informācijas ieguves formām un veidiem.

- Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana

Bērnu un jauniešu grāmatu kopskaits kopkrājumā ir 16 %, bet katrā bibliotēkā tas ir atšķirīgs, gan lielāks, gan arī mazāks. Proporcioniāli bērnu un jauniešu lietotāju skaitam bibliotēkā, tas joprojām ir nepietiekams. Pa izdevumu veidiem bērnu un jauniešu krājumā pārsvarā veido grāmatas, tad seko seriālizdevumi, audiovizuālie materiāli, spēles (galda un aktīvas atpūtas), rotaļlietas, lego.

Komplektēšana notiek atbilstoši bibliotēkās izstrādātai krājuma komplektēšanas un organizācijas koncepcijai.

Jaunieguvumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir samazinājies par 16%. Krājums tika papildināts mazāk, arī tamdēļ, ka bija mazāk šīs grupas lietotāju un apmeklētāju.

Krājuma papildināšana ar jaunieguvumiem notiek aptuveni reizi ceturksnī. Lielākā jaunieguvumu daļa ir grāmatas, vairākums pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, jo šī vecuma bērni ir arī čaklākie lasītāji.

Daudzi vidējā skolas vecuma lasītāji patstāvīgi sākuši izmantot datubāzu piedāvātās e-grāmatas un citus resursus mācību programmas ietvaros, neapmeklējot bibliotēku.

Bibliotēkas, lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” dalībnieces, daļēji pašas iegādājas gada kolekcijas grāmatas. Arī pilnas kolekcijas iegādājās lielāks skaits bibliotēku, nekā iepriekš. No Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) tika saņemti 147 (+11) eksemplāri kolekcijas grāmatu 1157 (+71) EUR vērtībā.

Bibliotēkās bērniem un jauniešiem atbilstoši vecumam iekārtotas jauniešu zonas un bērnu stūrīši. Saistībā ar ierobežojumiem, to apmeklētāju skaits ir sarucis.

- Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Jauniem lietotājiem tiek piedāvāts apgūt prasmes kā sameklēt vajadzīgo grāmatu elektroniskajā katalogā un rezervēt to attālināti, tiek piedāvāti attālinātas autorizācijas dati.

Sakarā ar izglītojamo attālināto apmācību COVID-19 apstākļos bibliotekāriem nācās sniegt konsultācijas un praktisku palīdzību gan skolēniem, gan vecākiem mācību vielas apgūvē, internetresursu atlasē un izmantošanā. Tika sniegta informācija par portāla www.visc.gov.lv lietošanas iespējām, gatavojoties valsts pārbaudes darbiem. Portāla www.uzdevumi.lv lietošana, pildot pārbaudes darbus un pildot mājas darbus. PROF pakalpojuma pieslēgšana, lietošana. Palīdzība ZOOM, WEBEX u.c. platformu lejupielāde, lietošana. Reizē nācās mācīties arī pašiem bibliotekāriem.

Covid-19 laikā palielinājies sniegto uzziņu skaits, materiālu atlasīšana pēc pieprasījuma, skenēšana, sūtīšana uz e-pastu, WhatsApp.

Aktivitātes pirmsskolas vecuma lietotāju grupai

Zibakcija Kaunatas PII bērniem pie bibliotēkas logiem “*Ko var redzēt bibliotēkas logā?...*” – grāmatas, grāmatu ilustrācijas, personāžu dzīvnieku rotāļietas, personāžu atpazīšana vai minēšana, skaņu un vārdu atdarināšana.

Māmiņu dienai, Maltas pagasta bibliotēkas mazākie lasītāji ar Bērnu literatūras nodaļas darbiniekiem sagatavoja un uzņēma *video ar apsveikumiem savām māmiņām, laba vēlējumiem, dzejolišiem, dziesmu*. Video-apsveikums tika ievietots bibliotēkas FB lapā.

“*Mana vārda pirmais burtiņš grāmatu lappusēs*” – bibliotekārā stunda Nagļu pagasta bibliotēkā.

Zīmējumu konkursi un izstādes ir iecienītākais pasākums pirmsskolas un sākumskolas bērnu vidū. Zīmēt – mīļākā šīs vecumgrupas nodarbošanās.

Skolēniem:

Darbs ar jaunākā skolas vecuma bērniem bieži tika balstīts un integrētām nodarbībām, kad vienā pasākumā tiek apvienotas gan lasīšanas prasmes veicināšana, gan sīkas motorikas attīstība, gan radošuma un pašizpaušmes aktualizēšana. Tās ir radošas nodarbības apvienošanā ar lasījumiem dažāda vecuma bērniem: “*Papīra pārvērtības*”, “*Grāmatzīme - svarīgs lasīšanas atribūts*”, “*Dzejas kamoliņš*”, “*Jautrie dzīvnieciņi*”.

Bibliotēkas nedēļas "Dari Neticamo" aktivitātē Kantiņieku pagasta bibliotēkā - foto izstādē "*Tērpjos kā manas mīļākās grāmatas varonis*" piedalījās septiņas ģimenes ar bērniem.

"*Rudens krāsu virpulī*" - tematiska pēcpusdiena sākumskolas skolēniem Maltas pagasta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā, kuras mērķis bija iepazīstināt skolēnus ar rudens norisēm dabā, dzīvnieku pasaulē un cilvēku ikdienā. Tika skandēti tematikai atbilstoši dzejoļi, tautasdziesmas. Neizpalika arī kustību spēles un rotaļas.

Vasaras brīvlaikā skolniekiem Ozolmuižas pagasta bibliotēkā tika izveidota un piedāvāta "*Vasaras programma*", kurā katru nedēļu skolas vecuma bērniem notika saistoši un interaktīvi pasākumi ar dažādām aktivitātēm – galda spēļu pēcpusdienas, viktorīnas, konkursi, grāmatu lasīšanas pēcpusdienas un citas aizraujošas aktivitātes, īpaši akcentējot grāmatu lasīšanu un daloties ar iespaidiem par izlasītajām grāmatām;

Foto konkurss pusaudžiem Simalas pagasta bibliotēkā "*Vasaras mirkļi kopā ar grāmatu*";

Dzejas dienas lasījumi Kaunatas pagasta bibliotēkā jauniešiem "*Pats izvēlies un izlasi*".

Pieskaņojoties bibliotēku nedēļas moto, Maltas bibliotēkā radās *digitālais kvests* "*Izlaušanās no Brīnumzemes*" bibliotēkas facebook lapā. Kvesta pamatā bija L. Kerola grāmatas "Alise brīnumzemē" motīvi. Aktivitāte tika veidota skolēniem, bet spēlē iesaistījās arī pieaugušie. Arī bibliotekāri, pielāgojoties esošajai situācijai un apstākļiem, izmēģināja savas spējas un varēšanu.

- Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”. Pārskata gadā piedalījās 17 (+1) bibliotēkas un 265 (+22) žūrijas eksperti. Arvien aktīvāk lasīšanai pievienojas bērnu vecāki, tādejādi tiek veicinātas un nostiprinātas ģimeņu lasīšanas tradīcijas. Lasīšanas programmas gada sezonas noslēgumā dalībniekiem pateicības un balviņas tika pasniegtas individuāli vai vienas ģimenes ietvaros.

Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībā tiešsaistē. Piedalījās četras bibliotēkas. Pirmajā atlases kārtā kopā sacentās 13 lasītāji, otrās kārtas reģionālajā finālā startēja 5 dalībnieki.

"Agijas Stakas ilustrēto pasaku pasaulē" - bērnu skaļās lasīšanas pēcpusdiena un autores grāmatu kolekcijas ceļojošā izstāde Bērzgales pagasta bibliotēkā;

Lokālā lasīšanas vecināšanas programma “Lasīšanas maratons 2021” Ozolmuižas pagasta bibliotēkā. Lai gan sākumā tai atsaucība nebija tik liela, kā tika plānots, tomēr, bērnu grāmatu izsniegums ir pieaudzis.

- Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros (minēt konkrētus piemērus)

Dricānu pagasta bibliotēkas sadarbība ar Dricānu vidusskolas sākumskolas klasēm. Dricānu vidusskolas 1. un 4. klases skolēni apmeklēja bibliotēku, iepazinās ar BJVŽ grāmatām. 4.klase iesaistījās lasīšanas vecināšanas aktivitātēs, kopīgi izlasīja grāmatu „Pagalma enciklopēdija”, aizpildīja darba lapas.

- Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm:

PII pedagogi regulāri izmanto bibliotēku pakalpojumus, seko jaunieguvumu plūsmai un pieteic literatūru nodarbībām.

- *“Zem eņģeļa baltajiem spārniem”* tematiska rīta stunda pirmsskolas izglītības iestādes bērniem Maltes pagasta bibliotēkas bērnu nodaļā. Tā kā tas bija laiks pirms Ziemassvētkiem, bērni klausījās stāstu par to, kā notiek gatavošanās svētkiem. Pēc dzirdētā stāstiņa katrs bērns izkrāsoja un izveidoja savu Ziemassvētku eņģelīti. Par pārsteigumu bija parūpējušies arī paši eņģelīši, atstājot bērniem dāvaniņas, kuras tiem bija jāatrod, veicot burtu uzdevumus.

- PII pedagoga pieteikuma izpilde - tematisko literatūras kopu sagatavošana.

Sadarbība ar skolām:

- *“Ripo, ripo ābolītis”* - Rēzeknes novada speciālās pamatskolas skolēnu radošo darbu izstāde Maltes pagasta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā;
- Viļānu pilsētas bibliotēkā sarīkotas četras Viļānu Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbu izstādes: *„Līniju līkloči”*, *„Ulda Ausekļa dzejoļu interpretācijas”*, *„Rūdolfā Blaumaņa „Velniņu” interpretācijas”* un *„Ziemas pasaciņa”*. Izstādes bija apskatāmas arī virtuāli.

Sadarbība ar jauniešu centriem:

- *“Ar vasaru saujā”* bērnu zīmējumi ar krītiņiem uz asfalta;
- Annas dienas radošā darbnīca - marmorējām koka sirsniņas un lapiņas / Bērzgales pagasta bibliotēkas āra aktivitātes;
- Dricāni jauniešu centru „Kukuži”, kas atrodas vienā ēkā ar bibliotēku, bibliotēkas pasākuma „Viss par tomātiem” kulinārās aktivitātes notika jauniešu centra virtuvē, tās vadīja jauniešu centra vadītāja.

Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes projekts “Jauniešu darba prakses organizēšana vasaras periodā”. Projektā piedalījās divas bibliotēkas.

Audriņu pagasta bibliotēka jau otro gadu. Pārskata periodā bibliotēkā strādāja viena jauniete. Viņa aktīvi piedalījās visās bibliotēkas aktivitātēs – palīdzēja sagatavot un novadīt

radošo origami darbnīcu “Papīra pārvērtības”, organizēt darbu izstādi; cītīgi strādāja pie bibliotēkas grāmatu labošanas; radoši līdzdarbojas materiālu atlasēs un apkopošanas procesā literārai izstādei; kopa bibliotēkas telpas augus; darbojās pie kārtības uzturēšanas bibliotēkas grāmatu plauktos, sakārtoja grāmatas alfabētiskā secībā.

Skolniece tika lietderīgi un veiksmīgi nodarbināta vasaras brīvlaikā, ieguvis jaunas zināšanas, prasmes un iemaņas, strādājot jaunajos darba apstākļos. Meitene izrādīja interesi par darbu, atbildīgi izpildīja uzdoto, ka arī izrādīja iniciatīvu un izteica priekšlikumus.

Čornajas pagasta Ratnieku bibliotēka projektā, jauniešu nodarbinātība vasaras mēnešos, iesaistījās pirmo gadu. Divas jaunietes tika iepazīstinātas, ar bibliotekāro darbu, tika iesaistītas, bibliotēkas sagatavošanai akreditācijai. Otrs kopējais realizētais projekts bija pagasta vēstures izpēte un brošūras izdošana.

Jūlijā Dricānu pagasta bibliotēka iesaistījās Strūžānu bērnu nometnes „*Pa gurķa Indriķa pēdām*” vienas dienas aktivitātēs, kurās bērni apguva lasītprasmi, iepazīst bibliotēkas darbu.

Vasarā Lendžu pagasta bibliotēkas vadītāja organizēja velobraucieni pagasta bērniem un viņu vecākiem uz kaimiņu Bērzgales pagastu, kur apmeklēja Latgales rakstnieka Antona Rupaiņa muzeju, ciemojās Bērzgales pagasta bibliotēkā, apskatījās Agijas Staķes grāmatu un zīmējumu izstādi bibliotēkas un kultūras nama telpās.

“*Agijas Stakas ilustrēto pasaku pasaulē*” - bērnu skaļās lasīšanas pēcpusdiena un autore grāmatu kolekcijas ceļojošā izstāde Bērzgales pagasta bibliotēkā.

- Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Tēma	Stundu skaits	Dalībnieki
Lietotāju apkalpošana bibliotēkā	5	3
Projekta “Zenit stāsti” seminārs	3	6
Kritiskās domāšanas prasmes pirmsskolā	2	1
Kaligrāfijas nozīme un metodes pedagoģijā	1	1
Tiešsaistes tikšanās ar bērnu grāmatu rakstnieci Eviju Gulbi		1
Lasīsim kopā skolēnu brīvdienās	1	1
Nesaprotamais jauniešu bibliotēkā	2	3

Notiek arī pašizglītošanās, izmantojot e-resursus.

- Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi
 - Bērnu un jauniešu nevēlēšanās lasīt un nepietiekami laba lasītprasme. Šo lasītāju grupu kļūst arvien grūtāk motivēt lasīšanai kā tādai, bet grāmatu lasīšanai vēl grūtāk.
 - Vērojams arī pedagogu atbalsta trūkums skolēnu lasīšanas veicināšanā. /

Vislabākos lasīšanas veicināšanas rezultātus var sasniegt, ja notiek trīspusēja sadarbība – vecāki, skola, bibliotēka, jo viens pats bibliotekārs nevar motivēt, iemācīt un pieradināt lasīt.

- Jāmēģina organizēt daudzveidīgus pasākumus skolēnu brīvlaikos, jo šajā laika posmā bērni nav tik aizņemti.
- Biežāk jāveic bērnu un jauniešu aptaujas, lai uzzinātu, ko viņi vēlas bibliotēkā.
- Jāattīsta ārpuselpu darbs.

8. Novadpētniecība

- Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes
 - Bibliotēku novadpētniecības krājumu veidošana un papildināšana;
 - Novadpētniecības materiālu apkopošanu, sistematizēšanu, saglabāšana;
 - Reģiona Novadpētniecības e-datu bāzes papildināšana ar jauniem ierakstiem;
 - Tematisku uzziņu sniegšana;
 - Mutvārdu vēstures liecību vākšanas akcijas - atmiņu stāstu pierakstu papildināšana;
 - Vietējās kopienas un teritorijas izpētes veicināšana;
 - Sadarbība;
 - Novadpētniecības materiālu popularizēšana;
 - Novadpētniecības ekskursiju plānošana: vēsturiskas piemiņas vietas, pagastu apdzīvotās vietas, dabas objekti, pieminekļi. Maršrutu izveide.

- Novadpētniecības krājums:

Novadpētniecības krājumu veido iespieddarbi – grāmatas, kartogrāfiskie izdevumi, periodiskie izdevumi, informatīvie bukleti, materiālu kopas - tematiskās mapes (izgriezumi, kopijas, attēli), atmiņu stāstu pieraksti, skolēnu un studējošo ZPD, atsevišķas fotogrāfijas un fotoalbūmi, audiovizuālie materiāli - CD, DVD. Elektroniskais resurss - Rēzeknes Centrālās bibliotēkas (RCB) novadpētniecības datubāze.

- ✓ komplektēšana, ietvertu materiālu veidi
 - Ar fotomateriāliem papildinātas tematiskās mapes.
 - Materiālu papildināšanai aktīvi tiek izmantota LNB digitālā kolekcija periodika.lv
 - Četrās Silmalas pagasta bibliotēkās (Kruķu, Ružinas, Štikānu un Silmalas) pārskata periodā tika izsludināta novadpētniecības materiālu vākšanas “talka”, aicinot pagasta iedzīvotājus caurskatīt savus ģimenes albumus, dalīties ar interesantām fotogrāfijām un atmiņu stāstiem. Rezultātā iegūtas daudzas fotogrāfijas, informācija par pagasta skolām, par dievnamiem.
 - Krājuma papildināšana ar dāvinājumiem. Bibliotēkās saņemtie ievērojamākie dāvinājumi: fotogrāfu un fotovēsturnieku Igora Pliča un

Pētera Korsaka iespaidīgā grāmata “Latgales fotogrāfi laika ritumā” un Maltas apvienības pārvaldes vadītāja Edgara Blinova Ozolaines pagasta vēstures pētījums “Ozolzīles zīmē”, Latgales Kultūras centra izdevniecības ikgadējs izdevumi “Tāvu zemes kalendars”, rakstu krājums “Olūts”.

- ✓ krājuma organizācija un glabāšana

Novadpētniecības krājumam bibliotēkās ir atsevišķa novietojuma zona, tas ir brīvi pieejams.

- ✓ digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Netiek veikta.

- ✓ krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Krājuma kvalitāte jāuzlabo gan satura ziņā, gan iegūto materiālu sistematizēšanā un noformēšanā. Aktualitāte - saglabāt nākotnei.

- ✓ izmantojums (var nebūt cipari, pietiek ar situācijas aprakstu, novērojumiem)

Novadpētniecības krājums plaši un aktīvi netiek izmantots, biežāk uzziņu un tematisku pieprasījumu izpildei, pētnieciskiem darbiem, tematiskajiem pasākumiem.

- Novadpētniecības darba popularizēšana

Tematiskas novadpētniecības materiālu, rokdarbu, darinājumu, kolekciju izstādes. (34.-35.lpp.)

Izstāžu cikls - “Latgales kultūrvērtības” Viļānu pilsētas bibliotēkā.

Griškānu pagasta bibliotēkā fotogrāfiju izstādes ” *Pagasts laika ritumā*”, “*Skats no loga*”.

Lielformāta izstāde Nautrēnu pagasta bibliotēkā novadnieku, dzejnieku, mākslinieku un kultūras darbinieku Antonu Kūkoju pieminot 81.dzimšanas dienā.

Feimaņu pagasta bibliotēkas Facebook lapā *rubrikā “Vēstures lappuses”* - novadpētniecības materiālu izstāde, veltīta Lāčplēša dienai un citu vēsturisku fotogrāfiju ievietošana.

25. martā, pieminot 1949.gada deportācijas, Kaunatas pagasta 1. bibliotēkā tika organizēta tikšanās ar represēto personu - pagasta iedzīvotāju. Tikšanās rezultātā tapa *videoieraksts “Dzīvā vēsture”*. Videoieraksts tika publicēts novada mājas lapā un FB bibliotēkas lapā.

Eiropas dienu ietvaros tapa pagasta iedzīvotājas *videostāsts* par tēmu - “*Redzējumi par dzīvi mūsu pagastā...*”. Videostāsts arī tika ievietots FB bibliotēkas lapā, guva lielu uzmanību un skatījumu skaitu.

Augstu vērtējumu sasniedza un aktīvi apmeklēta bija novadnieces *Lanas Kazlauskienes fotoizstāde „Es asu Drycani”*, kura bija apskatāma Dricānu draudzes mājā kapusvētku laikā. Izstādes rīkotājs Dricānu pagasta bibliotēka sadarbībā ar draudzes prāvestu.

Maltas pagasta bibliotēkā tika izveidots novadpētniecības *ekskursijas maršruts “Piemīņas akmeņi Maltas pagastā”* un *buklets*. Kā arī virtuālā izstāde *“Pa krucifiksu ceļu”* sociālā tīkla Facebook bibliotēkas profilā. Izstādē attēloti Maltas pagasta krucifiksi un atspoguļoti nozīmīgi fakti par tiem.

Informācija par grāmatas *“Silmalas skolas stāsts”* atvēršanas svētkiem Silmalas pagastā ievietota Rēzeknes novada mājas lapā, presē:

Laizāne, Anita. Izdota grāmata par skolu, kuras vairs nav... Vietējā Latgales avīze Nr. 36 (2021., 17.septembris), 9. lpp.

Laizāne, Anita. Rakstītais vārds glabā mūsu atmiņas. Rēzeknes Vēstis. Nr. 92 (2021., 3. decembris). 9. lpp.

Лайзане, АНИТА. Как слово наше отзовется? Резекненские Вести. № 92 (2021, 3 декабря), с. 9.

- Sadarbība novadpētniecības jomā

Atzīmējot sabiedriskās un izglītības darbinieces Valērijas Seiles 130. dzimšanas dienu Audriņu pagasta bibliotēka sadarbībā ar kultūras namu organizēja lielformāta laminēto materiālu āra izstādi veltītu izcilai novadniecei. Kopspēkiem, ar pagasta pārvaldes atbalstu, rūpējoties par piemiņas vietas uzturēšanu kārtībā, tika organizēta sakopšanas talka V. Seiles dzimtās mājas vietā, kur ir uzstādīta piemiņas zīme.

Pieminot 1941. gada deportāciju 80. gadadienu 14. jūnijā plkst. 11.00 pasākumā ar nosaukumu *“Aizvestie. Neaizmirstie. 80 gadi kopš 14. jūnija deportācijām”* vienlaikus visā Latvijā tika lasīti 1941. gadā izsūtīto Latvijas iedzīvotāju vārdi. Maltā vārdu lasīšana notika Maltas pagasta bibliotēkā sadarbībā ar Maltas vēstures muzeju. Šeit kopumā tika lasīti 350 deportēto cilvēku vārdi.

Rēzeknes novada publisko bibliotēku tīkla ietvaros tika izsludināta piemiņas akcija “Vēsturiskā pietura”.

Akcijas aktivitātes notika ievērojot tā brīža epidemioloģiskos noteikumus, tāpēc visas aktivitātes tika plānotas ārpus telpām. Uz aicinājumu atsaucās vairākas bibliotēkas. Daži piemēri kā tas izvērtās:

- *“Vēstule pagātnei”* Audriņu pagasta bibliotēkā. Pie bibliotēkas ēkas tika novietota pastkaste. Ikviens Audriņu pagasta bibliotēkas lietotājs, pagasta iedzīvotājs un viesis, ievērojot epidemioloģiskos noteikumus, tika aicināts atcerēties vienu no traģiskākajām un drūmākajām dienām Latvijas vēsturē un uzrakstīt īsu vēstuli, kas ir adresēta cilvēkiem un notikumiem tālajā 1941. gada 14. jūnijā.

Vēstules bija dažādas pēc satura, autoru vecums un dzīves pieredze arī bija atšķirīgi, tomēr visas epistolārā žanra vēstījumus caurvija viena doma – mēs atceramies, mēs jūtam līdzīgi, mēs zinām.

Iepazīties ar vēstuļu saturu var Audriņu pagasta bibliotēkas lasītavā, iepriekš sazinoties ar bibliotekāri.

- Novadpētniecības izstāde “*Marijas Podniekas dzimtas stāsts*” Maltas pagasta bibliotēkā: atmiņas, fotogrāfijas ar komentāriem par represēto maltēniešu dzimtu no ģimenes arhīva.
- Virtuāla izstāde “*Izvestie Feimaņu pagasta iedzīvotāji fotogrāfijās*” Feimaņu pagasta bibliotēkas FB lapā.
- “*Sibīrija sirdī deg!*” jaunrades darbu konkurss Rikavas pagasta bibliotēkā (marts - jūnijs). Aktivizēt novada iedzīvotāju domu, izjūtu atklāsmi jaunrades darbos. Analizēt, vērtēt vēsturiskos notikumus – deportācijas Latvijā. Iesnigtie darbi – emocionāli, sāpju pilni atmiņu stāsti prozā, dzejā, dziesmā un video, tika apkopoti izveidotā izstādē. Darbi pieejami bibliotēkā. Informācija par konkursa norisi <https://www.facebook.com/Rikavas-pagasta-bibliot%C4%93ka-255787851753516>

"Leģendu nakts" nedēļas (25.10.21.-31.10.21.) garumā stāstu, teiku maratons par tuvējo apkaimi. 31.10.21. "Leģendu naktī" - video formātā Latvijas muižu un piļu asociācijas mājas lapā skatāms video par Lūznavas nostāstiem "Baltā dāma un apslēptie dārgumi. Pasākums veidots sadarbībā ar Lūznavas muižu un Lūznavas pagasta bibliotēku.

- Jauninājumi novadpētniecības darbā

Videostāstu veidošana par pagasta iedzīvotājiem, dabu, vides objektiem. (30.lpp.)

Virtuālās izstādes. Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkā ir apkopoti un sistematizēti materiāli par slēgtās Kruķu pamatskolas vēsturi, kura pastāvēja 110 gadus. Skolas jubilejas gadā sociālajos tīklos Facebook tika veidotas 14 materiālu izstādes par skolas vēsturi un tās skolotājiem, šie ieraksti kopumā sasniedza 18252 skatītāju auditoriju. Daudzi pievienoja komentārus un savas atmiņas.

- Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Mēģinājums iesaistīt analītisko aprakstu veidošanā novadpētniecības datubāzes papildināšanai pagastu bibliotēku darbiniekus (viena darbinieka bibliotēka) nevirzās uz priekšu, tāpēc pārskata periodā tika organizēts kārtējais (otrais, pirmais iepriekšējā gadā) mācību seminārs.

- Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Pandēmijas laikā, kad bibliotēkās reti notika publiskas aktivitātes, bibliotēku darbiniekiem izdevās vairāk pievērsties novadpētniecībai, izmēģinot un ieviešot

jaunas darba formas gan krājuma papildināšanai, gan tā popularizēšanai virtuālajā vidē. Darbs virtuālajā vidē tiks turpināts un pilnveidots.

9. Projekti

Pārskata periodā tika izsludināts Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības ilgtermiņa projekts "Iedvesmas bibliotēka" Latvijas publisko bibliotēku atbalstam.

Feimaņu pagasta bibliotēka izstrādāja projekta pieteikumu, diemžēl tas netika atbalstīts.

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Iedvesmas bibliotēka	LNB Atbalsta biedrība; pašvaldība	2100	Modernizējot bibliotēku, tiks piedāvāts jauns publiski pieejams izklaidējošs un reizē izglītojošs komplekss. Projekta ietvaros tiks aktivizētas pamatā jaunākās paaudzes 3 grupas, kuras apgūs 3D tehnoloģijas pamatus. Katram vecumam būs piemērota satura 3D spēles, kas veicinās iztēles un intelektuālo attīstību. Vietējās bibliotēkas modernākās aparatūras pieejamība būs pierādījums, ka šāda tipa kultūras iestāde spēj daudzfunkcionāli strādāt. Iegādājoties 3D ierīces, tiek ņemti vērā kvalitatīvie rādītāji un jauda, kas svarīgi noslodzei publiskajā telpā. (laika posmā 01.2022. – 12.2022.) Pirmais projekts 3D tehnoloģijas pamatapgūvē būs pirmais pakāpiens nākamajiem projektiem, kas dos piekļuvi iepazīt arvien sarežģītākas ierīces. Iegūtā pieredze 3D lietotājiem ļaus vieglāk apgūt nākotnes profesijas un rosinās pašus pilnveidot tehniskās sistēmas.	Neatbalstīts

- Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Katrs projekts – jauna pieredze un arī veiksmes spēle. Tika saņemti 26 pieteikumi, atbalstītas 5 bibliotēkas. Ļoti jāizvērtē, kas ir nepieciešams tagad un nākotnē.

10. Publicitāte

- Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Pārskata periodā bibliotēkās mazāk tika rīkoti publiskie pasākumi, uzsvars tika likts uz izstādēm un konkursiem, kas bieži tika piedāvāti virtuālajā vidē, populāras kļuva āra aktivitātes. Par jaunumiem un aktivitātēm bibliotēkās informācija tiek ievietota pagastu pārvalžu informatīvajos izdevumos, reģiona laikrakstos (“Rēzeknes Vēstis”, “Vietējā Latgales avīze”) sociālajos tīklos, izplatīta ar afišu palīdzību. Afišas tiek izvietotas gan bibliotēkās, gan citās pašvaldības vietās, sociālajos medijos *facebook*, *instagram*, pagastu pārvalžu mājaslapās. Bibliotēkās ir pieejami informatīvi bukleti ar bibliotēkas informāciju un pakalpojumu klāstu. Katru mēnesi pašvaldības mājas lapā rubrikā “Kalendārs” tiek nodota informācija par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem.

Publikācijas avīzēs „Rēzeknes Vēstis” (RV) un “Vietējā Latgales Avīze” par veiksmīgākajām aktivitātēm Viļānu pilsētas bibliotēkā:

- Sondore I. Un mājās būs rudens”: (Par dzejas dienām veltīto pasākumu Viļānos) - RV., Nr.72 (2021.,21.septembris), 12.lpp. – Tas pats krievu valodā laikrakstā :Резекненские вести”. Nr. 72 (21 сентября 2021), 12 стр.

- Viļānu bibliotēkā “Melnbaltais valdzinājums”: (par Viļānu Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu un vietējo iedzīvotāju radošo darbu izstādi Viļānu pilsētas bibliotēkā 9Rēzeknes novads)) / sagatavoja Skaidrīte Svikša; tekstā norāda izstādes “Melnbaltais valdzinājums” organizatori // Vietējā Latgales Avīze . Nr. 49 (2021., 23. decembris), 5. lpp.

Э. Утан. Ёлочка в библиотеке. /Озолайнская волостная библиотека/. - Резекненские Вести., Nr.97 (21 декабря 2021г.), с.1.

Latgales reģionālajai televīzijai sniegta intervija par bibliotēku nedēļas aktualitātēm:

<https://www.facebook.com/LatgalesRegionalaTV/videos/913638606060102>

- Bibliotēkas informācija tīmeklī
 - ✓ bibliotēkas tīmekļvietne (mājaslapa); emuāri (blogi); sociālie mediji; citas tīmekļvietnes)

Pagastu bibliotēkām nav savu mājas lapu, informācija tiek ievietota citās vietnēs:

- Rēzeknes valstspilsētas Centrālās bibliotēkas (RCB) mājas lapā tika atjaunota un papildināta informācija par visām publiskām bibliotēkām, sniegtajiem pakalpojumiem. Piekļuves adrese: <http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/regiona-bibliotekas/dazadi> ;
- 16 pagastu pārvalžu mājas lapās ir bibliotēku informācija;

- Rēzeknes novada pašvaldības mājas lapas Kalendārā tiek ievietota informācija par lielākām bibliotēku aktivitātēm;
- Kontaktinformācija, informācija par bibliotēku darba laiku, pakalpojumiem, piedāvājumiem, darba rādītājiem un multivide pieejami Latvijas kultūras datu portālā kulturasdati.lv;

Viļānu pilsētas bibliotēkas emuārā – vilanubibl.blogspot.com tika ievietotas 16 publikācijas. Bloga apmeklētāju skaits 577.

18 bibliotēkām ir aktīvi konti sociālajās vietnēs (facebook.com, instagram.com, draugiem.lv), kur tiek popularizēts bibliotēku krājums – izstādes, lasītāju ieteikumi, konkursi; ievietoti tematiskie video-stāsti, afišas, sludinājumi, paziņojumi, aktivitāšu un pasākumu attēli un videoieraksti.

- Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi
- Tā kā Covid ierobežojumu laikā izpalika vairāki pulcēšanās pasākumi, akcents tika likts uz izstādēm, kas atspoguļoja novadnieku vaļaspriekus un aizraušanos.

Viļānu pilsētas bibliotēkā:

- novadnieka Kaspara Pigaškova grafikas darbu izstāde;
- mākslinieces Maijas Podniekas ilustrāciju izstāde žurnālam „Katoļu dzeive” (žurnāla iznākšanas 95.gadadienai);
- sagaidot Ziemassvētkus, varēja apskatīt Viļānu mūzikas un mākslas skolas audzēkņu un vietējo iedzīvotāju radošo darbu izstādi *”Melnbaltais valdzinājums”*. Izstādē varēja aplūkot austus grīdceļņus, adītas zeķes un zābaciņus bērniem, rakstainus cimodus, tamborētas sedziņas, krustdūrienā izšūtas gleznas, dekupāžas tehnikā izgreznotas pudeles, melnbaltus plastilīna dzīvnieciņus, dažnedažādus tauriņus un vēl daudz interesantu mākslas darbu.

Maltas pagasta bibliotēkā:

- Maltas iedzīvotājas Valentīnas Miklaševičas zvaniņu kolekcijas izstāde *”Zvanu skaņās viļņojas gaiss”*.
- *”Ar mīļiem sveicieniem Ziemassvētkos”* Ziemassvētku apsveikumu kartiņu (no 20.gs. 30-jiem gadiem līdz mūsdienām) izstāde, veidota sadarbībā ar pagasta iedzīvotājiem.

Nautrēnu pagasta bibliotēkā:

- Dzintras Igaunes tamborēto rotaļlietu izstāde;
- Tikšanās ar dzejnieci Intu Naglu. Dzejas lasījumi no jaunās grāmatas *”Mīlestības vēstules”*.

”Dārza karalienes” – lasītāju izaudzēto rudens ziedu (dāliju un gladiolu) izstādes Nagļu pagasta bibliotēkā.

Āra akcija *”Izvēlies dzeju sievietei”* Dricānu pagasta bibliotēkā.

Tika izgatavoti „dzejas ziedi” ar V. Lukaševiča, R. Spaitāna un G. Rača dzeju. Ziedus dāvināja sievietēm - bibliotēkas apmeklētājām.

- Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi
Publicitātes materiālu sagatavošana, noformēšana un izplatīšana ir laikietilpīgs darbs. Viena darbinieka bibliotēkā ne katram darbiniekam tas izdodas kvalitatīvi. Jāmācās.

Covid izplatīšanās periodā pasākumi notika retāk un ārpus telpām. Tika aktivizēts publicitātes darbs sociālajos tīklos. (*Pielikums Nr.3*)

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām
Sadarbība pašvaldības līmenī – darba attiecības, finansiālais nodrošinājums, materiālās un tehniskās bāzes uzturēšana, kultūrvides veidošana, pagastu informatīvo izdevumu veidošana piecās bibliotēkās, Novada dienu aktivitātes. Bibliotēku dalība Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes projektā “Jauniešu darba prakses organizēšana vasaras periodā”. (27.-28. lpp.)

Kultūras iestādes:

kultūras (tautas, saietu) nami, muzeji – informatīvais atbalsts, pasākumu organizēšana, informācijas apmaiņa, novadpētniecība. (31.-32. lpp.)

- Grāmatas “Silmalas skolas stāsts” atvēršanas svētki Silmalas pagasta Gorņicā, laukumā pie multifunkcionālā centra ēkas, Silmalas pagasta četru bibliotēku sadarbībā ar kultūras namu.

Izglītības iestādes:

pirmsskolas izglītības iestādes (PII), skolas, jaunrades centri – lasīšanas veicināšana, literatūras popularizēšana, informatīvi-izglītojošo un tematisko pasākumu organizēšana, zīmējumu, fotogrāfiju, darinājumu izstādes, konkursi. (25.-27.lpp.)

Biedrības, interešu klubi, Jauniešu centri (JC), individuālie mājražotāji, radošas personības – labdarības akcijas, saturīga brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, meistarklases, radošas nodarbības:

- Sadarbībā ar Viļānu bibliotēkas radošo kopu „Atļaujies ienākt” un Viļānu kultūras namu tika organizēts Dzejas dienu pasākums „Un mājās bija rudens”. Pasākumu kuplināja un savu dzeju lasīja radošās kopas „Atļaujies ienākt” dalībnieki: Iveta Dimzule, Pāvels Plotņikovs, Maruta Avramčenko, Natalja Jakušonoka, Mārīte Strode, Betija Berga (Inga Strūberga), Evelīna Visocka, Jefrosija Belova. Pasākums notika brīvdabas āralasītavā.
- Ziedojumu akciju organizēšana (grāmatas) pansionātam Dricānu pagasta bibliotēkā. (Pārskata periodā uzsākta sadarbība ar Rēzeknes novada Strūžānu veco ļaužu pansionāta Pilcenes filiāli. Pansionāta sociālajam darbiniekam, kā bibliotēkas lasītājam, tiek izsniegtas grāmatas un periodika, kurš tos nogādā pansionāta klientiem.)

- Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes
 - Rēzeknes valstspilsētas Centrālā bibliotēka (Reģiona Galvenā bibliotēka) – līgums par pakalpojuma sniegšanu reģiona bibliotēkām, e-kopkataloga veidošana un uzturēšana, krājumu inventarizācija, informatīvais, metodiskais un konsultatīvais atbalsts. Organizēti divi reģiona bibliotēku darbinieku informatīvi-izglītojošs semināri, trīs praktiskie mācību semināri. (*Tabula 38.-40. lpp.*). Reģiona bibliotēku darbinieku konsultācijas, pieredzes apmaiņa.
 - LR Kultūras ministrija, Latvijas Bibliotēku padome - atkārtota bibliotēku akreditācija, bibliotēku nozares politikas īstenošana;
 - Latvijas Nacionālā bibliotēka – metodiskā un konsultatīvā palīdzība, jaunākā profesionālā informācija, bezatlīdzības izdevumi bibliotēkām, profesionālās pilnveides pasākumi, 17 reģiona bibliotēku dalība Lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, piecu - “Nacionālās skaļas lasīšanas sacensībā”, jaunieguvumi reģiona bibliotēkām projektā “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”, bez atlīdzības nodoto izdevumu saņemšana;
 - SIA Tieto Latvia – Bibliotēku informācijas sistēmas (BIS) ALISE uzturēšana 35 publiskajās un 9 skolu bibliotēkās, konsultācijas, viens mācību seminārs “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA”;
 - Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC) – informācijas tehnoloģiju pakalpojumi, piekļuve abonētām tiešsaistes bezmaksas datubāzēm Letonika, Lursoft “Laikrakstu bibliotēka”, 3td e-grāmatu bibliotēka, nolietotās projektu datortehnikas atgriešana;
 - Rēzeknes novada publiskās un skolu bibliotēkas – informatīvā, konsultatīvā sadarbība, pieredzes apmaiņa, SBA, tematiskās literatūras kopas;
 - SIA Zvaigzne ABC, SIA Latvijas Grāmata, IK Virja, SIA Alba LTD grāmatnīca “Liesma”, Jāņa Rozes grāmatnīca, e-veikals “Mnogoknig.ru” – jaunu grāmatu iegāde;
 - Latgales kultūras centra izdevniecība (LKC) – saņemti grāmatu dāvinājumi;
 - EDIC Austrumlatgalē – projektu finansiālais atbalsts, bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides atbalsts.
- Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība nenotika.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

- Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā Metodiskā darba organizācija vērsta uz bibliotēku darba kvalitātes uzturēšanu un attīstību. *Prioritātes:* bibliotēku darba organizācija Covid-19 apstākļos, profesionālās informācijas aprites nodrošināšana, publisko bibliotēku atkārtota akreditācija, akreditācijas dokumentu sagatavošana, apkopošana, iesniegšana akreditācijas komisijai, KM Bibliotēku nodaļai.

Novada bibliotēku metodisko un konsultatīvo darbu veic RNP kultūras nodaļas bibliotēku informācijas speciālists. Reģiona Galvenā bibliotēka (RGB) - Rēzeknes valstspilsētas Centrālā bibliotēka nodrošina pakalpojumus novadu bibliotēkām uz Rēzeknes novada pašvaldības un pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” līguma pamata.

- Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
	31.03.	MS Teams	RGB	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs: •Bibliotēku pieredze progresīvu sadarbības rīku izmantošana tiešsaistes pasākumu organizēšanā. •Bibliotēku veiksmīga komunikācija ar sabiedrību Covid - 19 apstākļos un starpposmos. •Kvalitatīva informācijas sagatavošana vietnē Facebook – praktiski piemēri. •Informācijas meklēšana: PRIMO katalogs, digitālā bibliotēka. •Rēzeknes Centrālās bibliotēkas abonētās tiešsaistes datu bāzes- kvalitatīvs resurss izglītībai un brīvājam laikam. •Atskats uz Latvijas publisko bibliotēku apaļā galda	31	5

				diskusijām		
	16.04.	ZOOM	Izglītības un attīstības centrs EGO	Emocionālā higiēna darbā un ikdienā	29	8
	28.07.	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	RGB	Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE – paraktikums jauniem darbiniekiem	3	3,5
	24.08.	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	RGB	Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE – praktikums jauniem darbiniekiem	4	3,5
	29.10.	MS Teams	RGB	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs: •Rēzeknes novada bibliotēku akreditācija- atziņas un pārdomas; •VKKF projekts „AR rakstnieku – aci pret aci”; •Nesaprotamais jaunietis bibliotēkā”; •„Reja Bredberija „Pieneņu vīns” Rēzeknē”; •Aktuāli jautājumi komplektēšanā un grāmatu apstrādē; •„Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības” – Rēzeknes reģiona pieredze sacensību	28	5

				organizēšanā attālināti; •Tematiskie pasākumi projekta „Edic Austrumlatgalē” ietvaros RCB; •Reputācija un uzvedība digitālajā vidē”; •Jaunieguvumi Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā; •E-kataloga autorizācijas dati, 3td e-Grāmatu bibliotēka.		
	15.12.	MS Teams	RGB	"Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA par Latviju un Eiropu"	4	21

Konsultatīvais darbs, darba kvalitātes uzturēšana un attīstība bibliotēkās:

- Pirmsakreditācijas bibliotēku apmeklējumi (19) ar Reģiona galvenās bibliotēkas speciālistiem – konsultācijas un metodiskie norādījumi akreditācijas dokumentu izstrādei, dokumentācijas sakārtošanai, krājuma un darba vides organizācijā. Veikta apkopošana par bibliotēku atbilstību pirmsakreditācijas vērtēšanas kritērijiem. Izraksti nosūtīti elektroniski bibliotēku vadītājiem.
- Izbraukuma klātienē konsultācijas jauniem darbiniekiem Bērzgales, Kaunatas l., Lūznavas pagastu bibliotēkās.
- Attālinātas konsultācijas jauniem darbiniekiem bibliotēkas darba organizācijas jautājumos, darbā ar bibliotēku informācijas sistēmas (BIS) Alise moduļiem.
- No aprīļa līdz oktobrim organizētas *sešas darba sanāksmes publisko bibliotēku vadītājiem* par aktuāliem bibliotēku darba jautājumiem, pieredzes apmaiņa tiešsaistē Google Meet. Izveidota prezentācija “Laiks darbiem: Stiprināt atbildīgu attieksmi pret pasauli un tās nākotni. Aktivitātes bibliotēkās ilgtspējīgas attīstības mērķu atbalstam.”
- Individuālas konsultācijas attālināti un klātienē, rakstiski ieteikumi bibliotēku darbiniekiem: krājuma uzskaitē, jaunieguvumu reģistrācija, darbs ar BIS Alise moduļiem, darbs ar elektronisko katalogu,

informācijas meklēšana Latvijas Nacionālās Bibliotēka (LNB) digitālajās kolekcijās, attālināto lietotāju autorizācijas datu piešķiršana, reģistrācija 3td e-grāmatu bibliotēkā, bibliotēku publicitātes nodrošināšana sociālajos medijos.

- Ieteikumi un rekomendācijas bibliotēku darba organizācijai Covid-19 ierobežojumu laikā, attālinātu pakalpojumu un bezkontakta izdevumu saņemšanas/nodošanas pakalpojuma nodrošināšanai.
- Novadu publisko un skolu bibliotēku statistikas datu iesniegšanas pārraudzība un rediģēšana Latvijas digitālajā kultūras kartē (janvāris - 15.februāris).
- Reģiona novadu publisko bibliotēku gada pārskatu saņemšana un apkopošana (janvāris – 9.februāris).
- Bibliotēku ilgtermiņa plānošanas dokumentu izstrādes pārraudzība, ieteikumi, konsultācijas (*Attīstības plāna un Krājuma attīstības koncepcijas* izstrāde pagastu publiskajās bibliotēkās).

Decembrī izstrādāti paskaidrojumi un ieteikumi gada bibliotēku darba pārskata struktūrai, 2021.gada darba pārskatu izstrādei. Nosūtīti visām bibliotēkām elektroniski un izskatīti darba sanāksmē.

Atzinīgi tiek vērtēta sadarbība ar Rēzeknes valstspilsētas Centrālo bibliotēku (Reģiona Galveno bibliotēku): metodiskā un konsultatīva darba un atbalsta nodrošināšana, reģiona e-kataloga uzturēšana, bibliotēku informācijas sistēmas (BIS) ALISE administrēšana, novada bibliotēku darbinieku profesionālajā pilnveide, pieredzes apmaiņa, starpbibliotēku abonementa (SBA) izpildes sistēmiskā pārraudzība.

- Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām
Individuālas konsultācijas attālināti un rakstiski ieteikumi skolu bibliotekāriem:
 - gada statistikas pārskatu veidošana,
 - statistikas datu ieguve bibliotēku informācijas sistēmā,
 - datu aktualizēšana Latvijas digitālajā kultūras kartē (LDKK).
- Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)
 - Latvijas Nacionālā bibliotēka – konsultatīvais atbalsts, profesionālā pilnveide;
 - SIA Tieto Latvia – konsultācijas BIS Alise uzturēšanā, mācību semināri;
 - LBB Latgales nodaļa – pieredzes apmaiņa, profesionālās pilnveides aktivitātes;
 - EDIC Austrumlatgale – semināru organizēšana;
 - Izglītības un attīstības centrs EGO – vebināru rīkošana;
 - Rēzeknes novada pagastu apvienību pārvaldes – bibliotēku darbības reglamentējošo dokumentu izstrāde, plānošana, finansējums.
- Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Pārskata periodā nenotika klātienes semināri un citas profesionālās pilnveides aktivitātes visiem novada bibliotēku tīkla darbiniekiem kopā. Joprojām tiekamies tiešsaistē, izņemot individuālas un nelielu grupu nodarbības.

Gatavojoties bibliotēku akreditācijai biežāk notika izbraukumi uz bibliotēkām.

Saziņas sistemātiskuma veicināšanai aktuālu darba jautājumu apspriešanai ieviestas ikmēneša darba sanāksmes bibliotēku vadītājiem tiešsaistē, Google Meet.

Konsultatīvajā darbā īpaša uzmanība pievērsta jauniem darbiniekiem, ar RGB tiek rīkotas mācības un praktikumi.

Veidojas problemātiska situācija - kvalificētu bibliotekāro darbinieku trūkums, vērojama nepietiekama motivācija profesionālās izglītības iegūšanai vai kvalifikācijas paaugstināšanai.

Patīkami atzīmēt, ka kārtējā novada iedzīvotāju gada aptaujā, bibliotēku darbība un sakārtotība tika novērtēta visaugstāk.

Apkopojā

Rēzeknes novada pašvaldības (RNP)

Bibliotēku informācijas speciāliste

Valentīna Viša

07.03.2022.

valentina.visa@rezeknesnovads.lv

PIELIKUMI

1. attēls

Digitālās nedēļas aptaujas anketa Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkā

2021.04.9.

Digitālā nedēļa

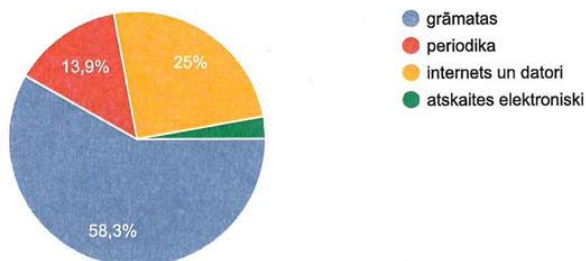
Digitālā nedēļa

36 atbildes

Publicēt analizētos datus

1. Kādā nolūkā Jūs apmeklējat bibliotēku?

36 atbildes

2. Kādus jaunus pakalpojumus jūs gribētu izmantot bibliotēkā?

12 atbildes

Kafijas automāts...

* Samaksāt rēķinus

Grāmatu piegāde uz mājām

* Interesu pulcīni

Vairāk jauno ārzemju grāmatu

* Nezinu, liekas ka viss iespējams ir

Apmaksāt rēķinus ja man nav interneta bankas

Draugu vēstures saraksts.

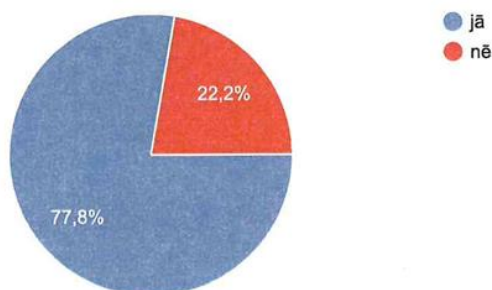
Poligrāfijas (apdruka, laminēšana..)

Kad vispar jus esat darba?

Palīdzība elektroniskajos pakalpojumos

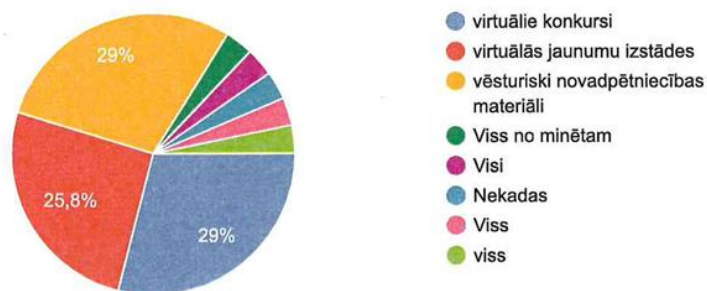
3. Vai sekojat bibliotēkas aktivitātēm sociālajos tīklos?

36 atbildes

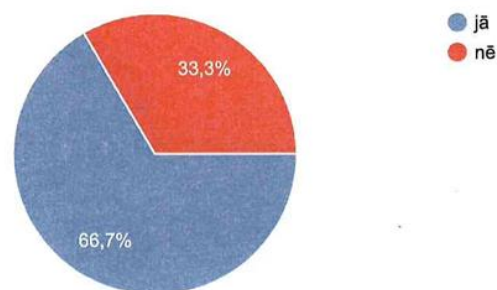
4. Kas jūs interesē no bibliotēkas piedāvājuma sociālajos tīklos?

31 atbilde

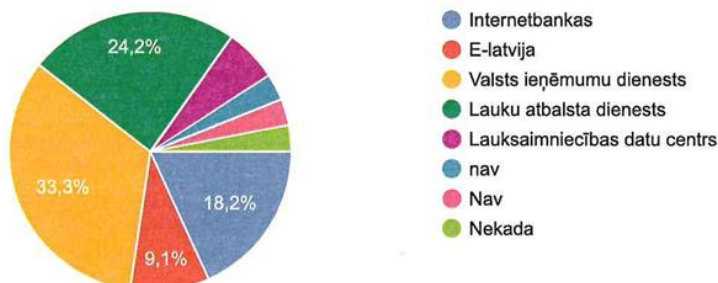
5. Vai Jums ir nepieciešama bibliotēkas palīdzība e-pakalpojumu izmantošanā?

36 atbildes

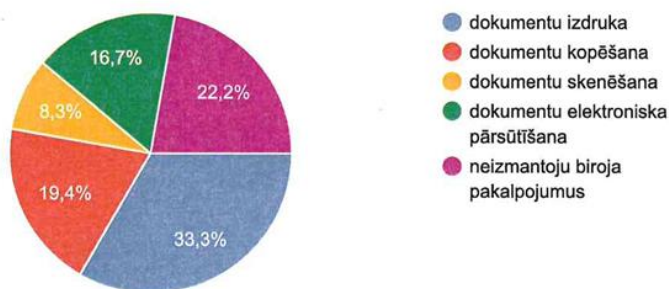
6. Kādos e-pakalpojumos biežāk nepieciešama palīdzība?

33 atbildes

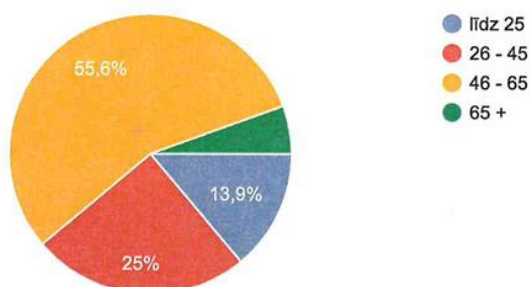
7. Vai izmantojat bibliotēkā biroja pakalpojumus?

36 atbildes

8. Jūsu vecums

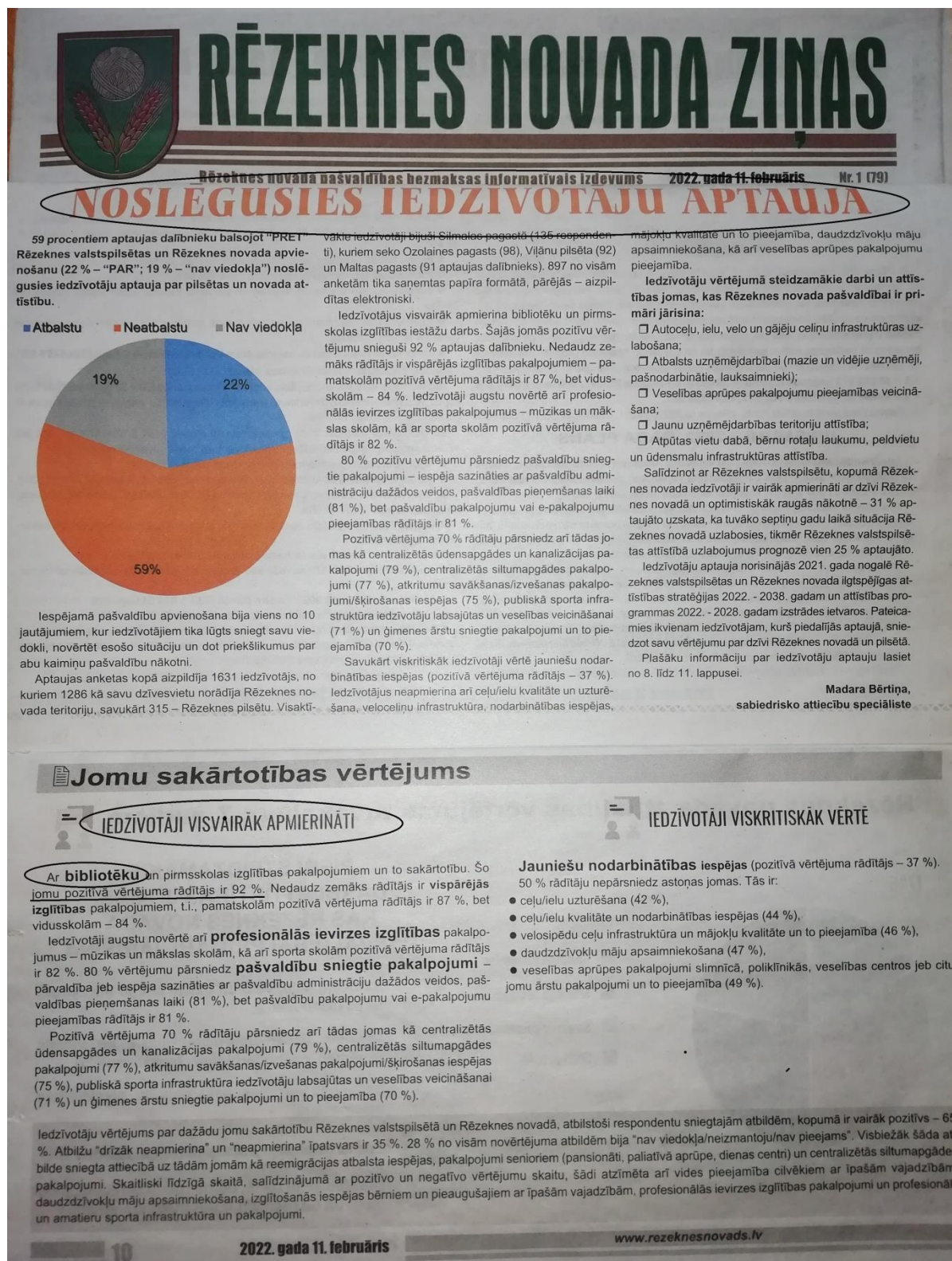
36 atbildes

Uzņēmums Google nav šī saturs autors un to neatbalsta. [Ziņošana par ļaunprātīgu izmantošanu](#) - [Pakalpojuma sniegšanas noteikumi](#) - [Konfidencialitātes politika](#)

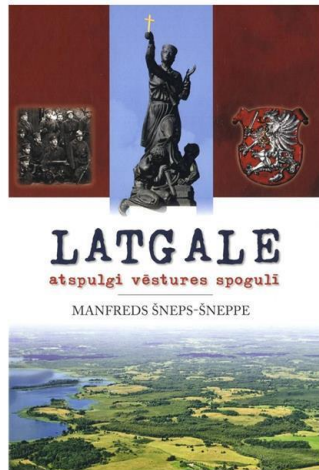
2.attēls

Rēzeknes novada pašvaldības iedzīvotāju aptauja 2021.gada novembrī - decembrī

1.attēls

Aktivitāte "Mana pandēmijas grāmata" Dricānu pagasta bibliotēkā.
Atspoguļota bibliotēkas facebook lapā

"Esmu sajūsmā par sava novadnieka Manfrēda Šņeps - Šņeppe erudīciju, gara bagātību, jūtu pasauli, izlasot viņa grāmatu "Latgale. Atspulgi vēstures spogulī." Atmiņās aizceļoju uz bijušo Medņu pamatskolu, Dricānu vidusskolu, Rēzeknes pedagoģisko skolu... Pilnīgi citādi uztvēru savus bijušos skolotājus, viņu kādreiz paustos uzskatus. Jā, dzīve māca. Vēsture turpinās un atkārtojas." Tādas ir bibliotēkas lasītājas Reginas ~~Sauņģes~~ emocijas un atziņas par šo grāmatu

1.attēls

FOTO KONKURSS BĒRNIEM

"VASARAS MIRKLI
KOPĀ AR GRĀMATU!"

IESNIEDZOT FOTOGRAFĪJAS, JĀNORĀDA ŠĀDA
INFORMĀCIJA:
1. IESŪĪTĀJA VĀRDS, UZVĀRDS;
2. DAŽI TEIKUMI PAR TO, KO TEV NOZĪMĒ GRĀMATA.

KONKURSĀ
IESNIEGTĒ DARBI
BUS APSKATĀMI
SILMALAS PAGASTĀ
BIBLIOTĒKĀ UN
SOCĪĀLĀ TĪKLĀ
FACEBOOK

LABĀKĀ DARBA
AUTORAM
PĀRSTĒIGUMA BALVA
NO BIBLIOTĒKAS

FOTOGRAFĪJAS KONKURSAM JAIESNIEDZ
SILMALAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ VAI UZ
WHATSAPP LĪDZ 27.AUGUSTAM.

Silmalas pagasta bibliotēkas vadītāja D.Rakova
Tālr.26105479

2.attēls

No 15.11 Silmalas pagasta
bibliotēka atsāk strādāt
klātienē!

Klātienē bibliotēku varēs apmeklēt personas, kuras
var uzrādīt sadarbspējīgu Covid 19
vaksinācijas/pārslimošanas sertifikātu.

Lastāji, kuriem nav sertifikāta, savu apmeklējumu
iepriekš piesaka, zvanot T. 26105479, lai izvēlēto
literatūru varētu saņemt pie bibliotēkas!

Uz tikšanos
bibliotēkā!

Made with PosterMyWall.com

5.attēls

Vērēmu pagasta bibliotēka
Bibliotēku nedēļas ietvaros no
19.04. līdz 23.04.
Tiek organizēta akcija
VAI TU ZINI CEĻU UZ BIBLIOTĒKU?
Uzzīmējiet ceļu no mājām līdz bibliotēkai. Zīmējiet kādām ainavām ejat vai braucat garām.
Dodiet vaju fantāzijai.
Visi iesniegtie zīmējumi piedalīsies izstādē un būs apskatāmi no 26. līdz 28. aprīlim
bibliotēkas telpās.
Katrs zīmējuma autors saņems pārsteiguma dāvanību.
Zīmējumi jānes uz bibliotēku visas nedēļas garumā no 19.04.0-23.04.